

TÕRVA TEATAJA

Väljaandja: Tõrva vallavalitsus Kujundus: loovbüroo Kuldne Lammas Trükk: Kroonpress Otsepost: Omniva Tiraaž: 3000 Toimetus: Egon Ilisson, kuldne@kuldne.com, 53 736 992

Hooletud kinnistuomanikud võetakse pihtide vahel

Unarusse jäetud majad ja hooldamata krundid üle kogu valla on olnud pinnuks silmas nii omadele kui Tõrvat külastavatele turistidele. Üldiselt on Tõrva valla kinnistuomanikud hoolsad ja korrektsed oma kodusid, aedu korras hoidma, kuid siin seal leidub ikka ka neid, kes ei pööra oma vara heaperemehelikult korrashoiule piisavalt tähelepanu.

Seetõttu otsustas Tõrva Vallavolikogu planeeringu-vallavara komisjon võtta sellele probleemile lahenduse leidmine oma tegevuse fookusesse, et Tõrva vallast saaks veelgi kaunim paik. Komisjonil on plaanis aidata märgata ja pakkuda tuge vallavalitsusele probleemi lahendamiseks.

„Äsja volikogus kinnitatud valla arengukavas seadsime Tõrva vallale ambitsioonika visiooniesmärgi, kus Tõrva vald oleks parim paik elamiseks, investeerimiseks ja külastamiseks kogu Lõuna- Eestis. Selle üks vajalik ja loogiline eeldus on meie koduvalla hea väljanägemine: niidetud hein, korras koduhoov ja ehitised on justkui visiitkaart Tõrva külastajatele näitamaks, et siin elavad hoolivad ja korrektsed inimesed. See on oluline maineküsimus nii omadele kui võõrastele. Korras elukeskkond suurendab ka meie kõigi vara väärtust,“ märkis komisjoni esimees Hardo Lust.

Seejuures on oluline rõhutada, et kohustus oma krunti ja hooneid korras hoida ei kehti mitte ainult Tõrva linnas, kus hooldamata valdused ehk enim silma jäävad, vaid see on kõigi Tõrva valla kinnistuomanike kohustus ja ülesanne. Olgu see siis Ala külas, Hummuli või Helme alevikus või Voorbahlil. Küll on aga linnas ja külades sees ehk tiheasustusalade kinnistuomanikele kõrgemad nõuded oma vara eest hoole kandmiseks.

Jäätmejaam

Tõrva valla jäätmejaam on avatud teisipäeval ja kolmapäeval kella 8.00-15.00, neljapäeval ja reedel 12.00-18.00, laupäeval 10.00-18.00. Pühapäeval ja esmaspäeval on jäätmejaam suletud.

Lisainfot saab tasuta lühinumbri 16 220 või aadressilt www.maricom.ee samuti Tõrva valla kodulehelt <https://kov.torva.ee/jaatmejaam>.

Ka endine Pokardi koolihoone vajaks heaperemehelikku hoolt.

Mida saab vald teha, kui omanikukohustustest kinni ei peeta?

Vallavalitsusel on kinnistute ja hoonete omanike heakorra nõuete järgimise täitmisele suunamiseks mitmeid meetmeid – sõbralik meeldetuletus kas kirjalikult või suuliselt, et omanikul on lisaks õigustele ka kohustused, on üks enamlevinumaid ja üldjuhul ka tõhusamaid meetmeid. Kui aga omanik on hoolimatu või veel hullem – pahatahtlik, siis annavad valla heakorraeskiri ja ehitusseadustik õiguse vallaametnikul teha nii kirjalikke meeldetuletusi ja ettekirjutusi kuni sunniraha määramiseni välja. Viimaste osas seni Tõrva vallas pole jõulisi samme astunud, aga komisjoni esimehe Hardo Lusti sõnul edastati vallavalitsusele palve ja suunis, et kui ikka heaga omanikukohustusi täitma ei kiputa, tuleb võtta kasutusele kõikvõimalikud vahendid, mida õiguskord meile lubab, et Tõrva vald oleks korras, ilus ja puhas.

Juba lähitulevikus, kui kohaliku omavalitsuse korralduse seadus saab uuendatud, on omavalitsusel veelgi laialdasemad võimalused hooletute omanike korralekutsumiseks. „Me siiski loodame, et omavalitsuse pooltel heal sõnal ja mõistlikul meeldetuletamisel on piisavalt kaalu ja ei pea väga tihti pabereid

määrima hakkama,“ avaldas komisjoni esimees Lust lootust. Kuid ta märkis samas, et kui vaja, ollakse valmis ka radikaalsemate meetmete kasutuselevõtuks.

„Üldine põhimõte peaks olema, et vallas olevad kinnistud oleks kasutuses ega seisaks lihtsalt jõude. Omanik peaks otsustama, kas tuleb Tõrva valda elama või ettevõtete puhul äri tegema, või annab võimaluse teistele ja müüb oma vara.“

Omanikud kaugemalt

Enim on probleemsed just sellised maatükkide ja ehitiste omanikud, kes ei ela püsivalt Tõrva vallas. „Üldine põhimõte peaks olema, et vallas olevad kinnistud oleks kasutuses ega seisaks lihtsalt jõude. Omanik peaks otsustama, kas tuleb Tõrva valda elama või ettevõtete puhul äri tegema, või annab võimaluse teistele ja müüb oma vara. Tahame Tõrva tuua uusi elanikke ja investoreid, aga üsna tihti kuuleme, et pole kuhu tulla, pole vabasid pindasid. Samas on hulk kinnistuid kasutusest väljas,“ sõnas Lust, et asjal on teinegi eesmärk ehk vähekasutatavate või üldse kasutusest väljas olevate kinnistuomanikega tegelemisele fookuse seadmisel.

Kui vajad nõu või abi oma vara heakorraga seondult, oled alati teretunud ühendust võtma Tõrva valla keskkonnaspetsialistiga telefonil 766

5318 või e-posti teel jane.molder@torva.ee.

Jätakuvalt on siin seal ka probleemiks isetekkelised prügi-mäed, mis ühte Mulgimaa kuurortisse kuidagi sobi. Prügi koht on prügikastis, jäätmejaamas või ametlikul prügimäel. Tõrva valla jäätmejaama, mis asub endises Härma karjääris, saab ära anda pea kogu tekkiva prügi, v. a sellised jäätmed, mille viib prügiauto minema vallas korraldatud jäätmeveo raames. Paljud jäätmed võetakse jäätmejaamas vastu tasuta (küll on seatud piirmäärad isiku kohta), vaid ehitusjäätmete eest tuleb natuke kukrut kergendada. Loodusesse visatud prügi pole mitte lihtsalt kole vaadata, vaid sellest on tõsine oht meie endine ja metsas elavatele asukatele. Reostatud võib saada ka pinnavesi, mida igapäevaselt joome, võib juhtuda kasvõi meie endi metsas uitava kiisu kõhtu mõni ohtlik aine või võib ta saada viga läbi terava klaasikillu või kon-servikarbi.

Ehitusseadustiku kohaselt:

- tuleb ehitise olemasolu vältel tagada selle ohutu seisund ja kui asjakohane, siis ka visuaalne korrasolek;
- tuleb ehitist kasutada heaperemehelikult ja kasutusotstarbe kohaselt. Ehitise kasutusea ajal tuleb tagada ehitise püsivuseks ja ohutuks kasutamiseks vajalik asjatundlik korrashoid.

Tõrva valla heakorraeskiri eeskirjast tulenevalt

Kinnistu ja ehitise omanik on kohustatud:

- tegema heakorratõid oma kinnistu piires ja hoidma korras ehitised;
- eemaldama oma kinnistul puud ja põõsad või nende oksad, mis varjavad liikluskorraldusvahendeid ja nähtavust või takistavad liiklemist teel;
- puhastama regulaarselt oma kinnistul paiknevad sadeveekraavid ja truubid;
- kindlustama oma kinnistul asuvatele tuletõrje veevõtukohtadele vaba juurdepääsu;
- rajama ja korras hoidma prügikonteinerite hoiukohad ning juurdepääsuteed nendele;
- paigaldama hoonele kohaaadressi numbrimärgi ja tagama selle nähtavuse;
- eemaldama ehitiste seintelt või piiretelt sinna omavoliliselt paigaldatud kuulutused, teated, reklaami ja illegaalse graffiti;
- tagama avalikult kasutatava hoone juurdepääsutee ja välistrepi heakorra ning tegema lume- ja libedustõrjet;
- sulgema sissepääsud kasutuses mit-teolevasse ehitisse;
- niitma looduslikku rohumaad, karjamaad ja kasutusest väljasolevad põlumajandusmaad vähemalt üks kord aastas ajavahemikul 1.-31. juuli, kasutades servast-serva või keskelt-lahku niitmise meetodit. Kohustus ei laiene pindalapõhise toetuse taotlejale.

Kui kinnistu või ehitis asub tiheasustusalal on omaniku kohustus lisaks ülaltöodule:

- hoida korras oma kinnistu piirdeaed või hekk;
- lõikama puude ja põõsaste oksad, mis kasvavad väljapoole kinnistu piiridest. Tänavas kasvavate puude võrad, samuti kõnniteele ulatuvate põõsaste oksad lõigatakse vähemalt kolme meetri kõrguselt;
- hoidma korras hoone ja rajatise ümbruse ning hoone fassaadi;
- eemaldama hoone katuselt, räästast või muudest kohtadest varisemis-ohtlikud kivid, plaadid, katkise klaasi, samuti lume ja jää;
- niitma regulaarselt kinnistut kui heintaimet kõrgus ületab 15 cm maapinnast ning Tõrva linnas ka oma kinnistu ja avaliku tee vahelise haljasala;
- niitma kinnistud, mis on suuremad kui üks hektar vähemalt kaks korda aastas hiljemalt 15. juuniks ja 31. juuliks.

Egon Ilisson, toimetaja

Me peame sellest rääkima

Mõni päev pärast seda, kui olin vaadanud ära brittide suurepärase seriaali “Adolescence” (“Noorukiiga”), sain ma oma varateismeliselt tütrelt filmisoovituseks kodumaise linatõe „Fränk“. Ta käis seda ise kinos vaatamas ja oli näha, kuidas film teda liigutas. Ta ei salanud, et nähtu teda kinosaalis ka nutma pani. Lapsevanemana on tervendav kuulda, et lapsel on empaatiavõimet, aga samas viib see ka mõistmiseni, et ekraanilt nähtu ongi paljude laste päriselu. Paljude nende väikeste inimeste sees ongi meretäis kannatusi, hirmu ja teadmatust homse ees. Tuleb tunnistada, et ka minul tõi film pisara silma ja pani taaskord mõtlema sellele, kui palju on tegelikult neid, kes tunnevad, et neid siin maailmas keegi ei armasta.

Lugemishuvilised mäletavad kindlasti aegumatuid Silvia Rannamaa teoseid “Kadri” ja “Kasuema” või Raimond Kaugveri “Kas ema südant tunnend sa?”. Ma usun siiralt, et kes neid raamatuid on lugenud või eelnimetatud filme näinud, tajuvad noorte inimeste kannatusi natukene teisiti. Suure tõenäosusega niiviisi, et nad ise mitte kunagi ülemäära ebaõiglaselt laste suhtes käituma ei hakka.

Aga nii absurdne kui see ka ei tunduks, kirjutatakse eile, täna ja hommegi neid raamatuid ja tehakse filme sellest, kuidas noored jäetakse oma hoolimatute vanemate tähelepanuta ning koheldakse neid julmalt ja vägivaldselt, nii vaimselt kui füüsiliselt. Siinkohal ei ole lapsevanematel vabandusi – ei liigse tööstressi või -kaotuse, alkoholilembuse ega õnnetute armastuste pärast: sa lihtsalt oled inimlik või ei ole.

Üksindus ja kurbus on võimsad tunded. Kui täiskasvanud põgenevad selle eest vahel viinapudelisse, vahel ühiskonnakriitikasse, vahel asjatuse nõrgemate peale välja elamisse, siis mida peavad tegema lapsed? Milline kujutlematu äng võib tekkida noore inimese sees, kui tal ei ole isegi elementaarseid võimalusi õnnelikuks lapsepõlveks? Need ei ole väljamõeldud legendid üksikemadest, kes käivad kolmel kohal tööl, et lastel oleks toit laual, kenad riided seljas ja klassiekskursioonile viis eurot taskurahaks kaasas – see on päriselu. Ja ei ole linnalegendid ka lood hoolimatutest ja tihtipeale karmi käega lapsevanematest, kelle vanemad lapsed peavad enne koolimineku endale ja väiksematele hommikusoõki tegema, sest vanemad magavad diivanil viinauima und. Nad panevad pisemaid valmis lasteaeda või kooliminekuks, leides neile kapist vanema õe või venna läbitrööbeldatud ja selgelt mõõtudest väljas teksased või särigid, mis vajaks ammu läbipeemist ja triikimist. Nad teavad, et neid kõiki võib kodust välja minnes oodata ees päev, mis võib tuua kiusamist ja mõnitusi. Ja kohe kindlasti teavad nad, et neid ootab pärast kooli ees kodu, kus on pandud püsti järjekordne pummelung ja kui just naabri-mees ei saa isa käest tappa, siis ema ilmselt ikka võtab löögi enda peale, et lapsi vägivaldast säästa.

Nähes poekassas enda ees kolme suurt õlleballooni, pude-lit viina ja nelja pakki suitsu ostvad vanemaid ütlemas väikest pulgakommi paluvalle lapsele resoluutse “ei”, sööb see niimoodi hinge, et paratamatult tekib küsimus, et mis inimesed me üldse oleme?. Ja kui tuleb mõni suure südamega ametnik ja proovib elulöksus olevale lapsele leida seda õnnelikumat lapsepõlve kasu- või hooliduspäev või turvalisemas lastekülas, siis ei jõua neid telekaameraid kokku lugeda, kes sellest lastekaitsejast maa-livad pildi kui koletisest, kes tahavad vanematelt lapsi röövida. See, et sa üksipäev koristad toad, teed soengu korda ja räägid lapsevanema etaloniks olemisest, ei muuda tõe, et järgmisel päeval hakkab see õuduste ring laste jaoks uuesti pihta.

Ma usun ja peaaegu et tean, et ka inimestel, kelle hoolimatuse tõttu kannatavad nende lapsed on kusagil olemas süda. Ma tean, et kui nad ise seda kõike kõrvalt näeksid, tuleksid ka neile pisarad silma. Kui nad vaid võtaksid kätte need raamatud ja loeksid neist mõne esmakordselt või taaskord läbi ning vaataksid avatud meelega neid filme.

Ühest küljest on meil loomulikult rahulikum, kui me ei näe igapäevaselt neid perekondlikke õudusfilme reaalses elus, oma tutvusringkonnas või majanaabrite puhul. Mida me ei näe, see ei tee meile ka enamasti haiget ja ei puuduta niivõrd hinge. Ehk keskendumegi sellele, et aidata oma võsukestel parem lapsepõlv või tulevik luua. Justkui meeleheitliku kompromissettepanekuna maailmale – iga õnnetu ja allasurutud lapse kohta peab olema vähemalt üks väga õnnelik laps!

Teisest küljest peame me nendest koledustest rääkima nii palju kui võimalik, kirjutama nii palju kui võimalik, tegema nii palju kui võimalik just neid pisarakakkuvaid filme. Et see kõik jõuaks ükskord kohale neile, kellele vaja.

Hoidke oma lapsi ja... armastage!

Helen Jõks: “Lastekaitsetöös seisab ees mitmeid olulisi muutusi.”

Lastekaitse on viimasel ajal tavapärasest enam olnud avaliku tähelepanu keskmes, kajastades mitmeid valupunkte ja tuues esile, kui oluline on teadlikkus lapse õigustest ja heaolust.

2023. aastal registreeriti Eestis 3918 uut lastekaitsejuhtumit, aasta jooksul tegelesid 296 lastekaitsetöötajat üle 16 000 lapse juhtumiga. Lastekaitsetöötajate töölaud on kirju: karmidest väärkohtlemise juhtumitest, käitumisraskustest ja sõltuvusprobleemidega lastest ning nende peredest kuni hooldus- ja suhtlusõiguse vaidlusteni. Kuna kõik need juhtumid vajavad eriteadmisi ja -oskusi ning ennekõike lastekaitsetöötajate aega ja pühendumust, on selge, et arenguhüpet samal viisil jätkates saavutada ei ole võimalik.

Kuigi lastekaitse valdkond on olnud pidevas arengus, sai suurem töö selle kitsaskohtade kaardistamisel tehtud 2023. aastal. Neist murekohtadest ja ettepanekutest tõukuvalt alustasime eelmisest aastast muudatuste elluviimist, mille abil loodame parandada lastekaitset saadavat abi.

Lapse hääl peab saama kuuldavaks

Meedias käsitletud keerulised juhtumid näitavad, et isegi suurtes ja ressursirikastes omavalitsustes esineb raskusi lastekaitse toimimises. See kinnitab vajadust üle vaadata ja tõhustada lastekaitsetöö põhimõtteid ja korraldust.

Lastekaitsetöö üheks oluliseks tugitallaks peab saama usalduslik ja läbipaistev suhe nii lapse kui perega – ka praegu on nad mõistagi protsessi kaasatud, kuid alati ei koge nad, et nende hääl ja vajadustega oleks arvestatud. Erilist tähelepanu vajab lapse hääl kuuldavaks tegemine, mõistmine ja vahel ka vanematele peegeldamine, sest olgem ausad – täiskasvanute hääl kõlab neis protsessides alati kõvemini, kuid ei pruugi alati olla objektiivselt lapse vajadustest lähtuv.

Juba käesoleval kuul hakkame kohalikes omavalitsustes katsetama mitmetes välisriikides häid tulemusi näidanud juhtumikorralduse mudelit „Turvalisuse märkid“ (ingliskeeles *Signs of Safety*). Lapse ja pere partneritena kaasamine on selle mudeli kese ning just selline lähenemine aitab luua lahendusi, mis sünnivad lapse, pere ja lastekaitsetöötaja partnerlussuhtes, on igal sammul avatud ja läbipaistvad ja suunatud eelkõige perede endi võimekuste tugevdamisele. Heameelt teeb kohalike omavalitsuste suur huvi mudeli vastu!

Omavalitsusjuhtide teadlikkus on tähtis

Mõistagi nõuab usaldusliku koostöö saavutamise ka rohkem aega suhete loomiseks ja peresüsteemis toimuva mõistmiseks. Kuna lastekaitselood on erinevad, on tähtis ka spetsiifiliste teadmiste ja oskuste pagas ning oskus selle tekkinud kompetentsiga ka kolleegide toetada.

Kui suurtes kohalikes omavalitsustes on võimalus üksikeist rohkem toetada, kuigi samas teame, et ka seal alati ei õnnestu, siis väiksemates jäävad lastekaitsejad tihti ükski. Veelgi enam – kui neid üldse leitakse. Seda eriti siis, kui ka juhitud lastekaitsetöö spetsiifikat ei tunne ega oska seetõttu töötajaid toetada või töö kvaliteeti hinnata. Seetõttu on vältimatult vajalik, et kohalikud omavalitsused ka omavahel koostööd teeksid. Selliselt on meil oluliselt suurem võimalus tagada, et ka keerulisemad juhtumid leiavad last ja peret parimal võimalikul moel toetavad lahendused.

Et kohalikud omavalitsused saaksid lastekaitsetöö kvaliteeti tõsta ja koostöös ülesandeid täita, jagame alates 2026. aastast kohalikele omavalitsustele avatud taotlusvoorus Euroopa Sotsiaalfondi vahenditest 12 miljonit eurot. See võimaldab omavalitsustel julgelt katsetada ja leida tõhusamaid viise lastekaitsealase koostöö korraldamiseks.

Lastekaitstes on samuti vaja tagasisidet küsida

Oleme algatanud ka arutelud Sotsiaalkindlustusameti poolt kohalikele omavalitsustele pakutava toe ümberkujundamise osas. Näeme vajadust suunata rohkem tähelepanu just neile keerulistele juhtumitele, kus võib olla vajalik kaasata lisateadmisi.

Mõnikord on vältimatult vajalik ka järelevalve sekkumine. Kuigi ka riigi enda võimekus selles küsimuses vajab ülevaatamist on oluline, et kohalikud omavalitsused ise õpiksid samuti oma lastekaitsetöö kvaliteeti hindama ja seda seeläbi arendama – Eesti lapsed vääriavad seda.

Justnagu erasektori puhul, tuleb ka nii lastekaitse kui kõigi teiste teenuste arendamiseks koguda ka tagasisidet – see on väga lihtne ja tõhus vahend. Kuigi lastekaitsetöös tuleb ette olukordi, kus lapse heaolu ja vanemate soovid tingimata ei kattu, saab tagasisidesüsteem siiski anda palju väärtuslikku infot nii lastekaitsetöö protsesside kohta kohalikus omavalitsuses kui ka selle kohta, kuidas vanemad end suhtluses on tundnud.

Eriti peaks väärtustama tagasiside küsimist lastelt endilt, kelle jaoks seda tööd tehakse. Kas me teame, kui toetatuna lapsed end

ise tunnevad? Loodame, et Sotsiaalkindlustusameti eestvedamisel elluviidavad tegevused julgustavad kohalikke omavalitsusi neid samme astuma.

Igal lastega töötaval spetsialistil on vastutus Lastekaitsetööd ei saa teha vastav töötaja üksinda – on tavapärane, et abistamiseks on vajalik koostöö teiste valdkondade spetsialistidega. See eeldab, et kõik eksperdid teavad oma rolli pere abistamisel.

Tänavu 1. jaanuaril jõustusid lastekaitseaduse muudatused, millega Eesti jõudis nende riikide hulka, kus lastega töötavatel spetsialistidel nagu õpetajad, tervishoiutöötajad, treenerid, huviringijuhendajad jt on koregendatud kohustus abivajavat last märgata ja temast teavitada. Kuigi juba varem oli igal inimesel kohustus abivajavast lapsest teavitada, mille jaoks on kõige lihtsam viis helistada lasteabi telefonil 11 6111, on muudatus tähtis, et suurendada lastega töötavate spetsialistide vastutust märkamisel ja abistamisel. Sotsiaalkindlustusamet on tõotanud välja materjalid, mis aitavad spetsialistidel mõista, millised märgid võivad viidata lapse abivajadusele. Need on leitavad aadressilt www.lasteabi.ee.

Kui soovime, et ka peale teavitamist ühine koostöö lapse ja pere abistamiseks toimiks, peavad kõigi abistavate osapoolte rollid olema selged. Olgu see siis lihtsamatel juhtudel lasteabiõpetaja või kooli sotsiaalpedagoog ning keerukamatel, kohtu sekkumist nõudvatel juhtudel näiteks lapse esindaja või ka kohtutäitur. Lastekaitseaduse ja teiste seaduste muudatused, milles neid küsimusi soovime täpsustada, jõuavad avalikkuseni konsulteerimiseks 2025. aasta lõpus.

Laste õiguste austamine peab saama normiks

Laste õiguste tagamisse panustab ka Riigikogus äsja vastu võetud ÜRO Lapse Õiguste Konventsiooni fakultatiivprotokoll, mis annab sellega ühineamise järgselt Eesti lastele võimaluse pöörduda konventsioonis sätestatud õiguste rikkumise korral otse komitee poole, kui siseriiklikud kaebavõimalused on ammendunud. Selleks, et laste jaoks oleks protsess mõistetav ja selge, valmistame ette lastesõbralikud materjalid, mis 2025. aasta esimeses pooles saavad kättesaadavaks veebilehel www.lasteabi.ee.

Ka lapse õigustest rääkimine kannab teadlikkuse tõstmise eesmärki. Siiski ei saa öelda, et oleksime jäänud Eestis rääkimise tasemele – meie toetusüsteemid on palju arenenud ja töö koos partneritega käib, et lastekaitsetöö muutuks läbipaistvamaks ning pere ja last rohkem kaasavaks.

KUUFOTO:

Tõrva Avatud Noortekeskus tähistas oma 21. sünnipäeva! Palju õnne ja teguderohkeid aastaid!

Noored lauljad särasid "Tähtede laval"

Võistulaulmisest võttis osa igas vanuses noori, keda juhendasid kohalikud õpetajad. Foto: Ülav Neumann

Aprilli esimesel nädalavahetusel toimus Tõrva Kirik-Kammer-saalis Tõrva valla laulukarusselli „Tähtede lava 2025“ lauluvõistlus.

Osalejad vanuses 3–26 astusid lavale kuues vanuserühmas. Nende esitusi hindas žürii koosseisus Maarika Reinhold, Helina Karja ja Age Ruuse, kes valis igast vanuserühmast välja kolm parimat. Iga vanuserühma parim laulja pääses edasi Valgamaa laulukarussellile „Tähtede lava“, mis toimub 26. aprillil Tsiргuliinas.

Suur rõõm oli näha, et sel korral oli laval nii palju lasteaialapsi – meil on kasvamas tubli järelkasv lauljate seas.

Aitäh kauni kontserdi eest, tublid noored ja juhendajad!

Suur tänu toetajatele: Wagenkülli Spa, Tõrva Tarbijate Ühistu, Tõrva kino Koit ja Tõrva Veemõnula.

1. vanuserühm (3-4-aastased)

I koht Selena Jaani (juhendaja Terje Jaakson)

II koht Maria Allik (juhendaja Terje Jaakson)

III koht Livia Puri (juhendaja Imbi Umbleja)

2. vanuserühm (5-6-aastased)

I koht Laura Kasepõld (juhendaja Maie Kala)

II koht Sofia Mariin Põhjala (juhendaja Maie Kala)

III koht Lenna Leeduks (juhendaja Maie Kala)

3. vanuserühm (7-9-aastased)

I koht Grettel Laar (juhendaja Novella Hanson)

II koht Emili Napritson (juhendaja Maie Kala)

III koht Saskia Leeduks (juhendaja Maie Kala)

4. vanuserühm (10-12-aastased)

I koht Birgit Käär-Jalundi (juhendaja Novella Hanson)

II koht Edvard Paul (juhendaja Novella Hanson)

III koht Delissa Seemen (juhendaja Novella Hanson)

5. vanuserühm (13-15-aastased)

I koht Kelly Raudlam (juhendaja Novella Hanson)

II koht Ragnar Leeduks (juhendaja Maie Kala)

III koht Marijanne Põhjala (juhendaja Maie Kala)

6. vanuserühm (19-26-aastased)

I koht Geiti Luht (juhendaja Novella Hanson)

Mulgi Reiv – kas Eesti suurim sisefestival?

Rico Pärn

Maikuus toimub juba viiendat korda Tõrva vallas Linna külas asuvas Ritsu ujulas üritus, mis on saanud nimeks Mulgi Reiv.

Sündmuse taga seisavad nii aktiivsed kogukonnaliikmed, Tõrva vald kui ka kohalikud ettevõtted. Just nende ühistöö on andnud Nõukogude ajal ehitatud ja nüüd lagunevale ujulale uue hingamise.

Hoone, mis ehitati 1970. aastatel kohaliku spordi- ja puhkekompleksina, oli pärast Eesti taasiseseisvumist aastakümneid kasutuses vaid osaliselt. Täna-seks on ujula saanud täielikult uue elu – see on muudetud festivalikeskkonnaks, kus kohtuvad vana arhitektuur ja kaasaegne looming. Tänu entusiastidele on vana hoone seinad kaetud maalingutega ja koridoridesse on riputatud fotonäitused – seni tühjana seisnud ruumid on muutunud kunstikeskusteks.

Kui seni on kohalkäinute arv olnud kuni 300 inimest, siis tegelikkuses mahutab ruum kuni 600 reivijat. Leesment lisas, et tulevikus võiksid esineda reivil ka välisartistid ja võib-olla muutub Mulgi Reiv sündmuseks, mille pärast tasub Tõrva tulla ka väljastpoolt Eestit.

Kogukonna ühislooming ja kultuuriprojekt

Korraldajate pühendumus ja kogukonna toetus on olnud ürituse edu võtmetegurid. Vabatahtlikud on panustanud oma aega ja oskusi, et muuta Ritsu ujula ruumid meeldejäävaks peopaigaks. Kohalikud ettevõtted ja organisatsioonid on toetanud üritust nii materjalide kui ka teenustega. Selline ühine pingutus on aidanud kaasa Mulgi Reivi kasvavale populaarsusele ja piirkondlikule mõjule. Seintele tehtud maalid lisavad sinna mulgi mustreid, vanasõnu ja visuaalset kunsti, mis toob esile kohalikku kultuuri. Nii on

Foto: Kerttu Kruusla

Mulgi Reivi teekond

Reivi üheks eestvedajaks on olnud Herko Leesment, kelle 17-aastane ürituste korraldamise kogemus on aidanud luua sündmuse, kus helid, valgus ja kunst sulanduvad ühtseks tervikuks. Festivalil kõlavad mitmed muusikastiilid, sealhulgas techno, house, drum'n'bass ja eksperimentaalne muusika.

Nii korraldaja kui esineja rollis olev Kimmo Känd (Kims Mentality) rääkis: „Laval olla on mega äge. Esiteks saan seal mängida seda muusikat, mis mind kõnetab ja silma särama paneb. Ja kui näen, et see muusika paneb inimesed samuti vibuma (võnkuma – toim), siis see tunne ongi kirjeldamatult võimas ja adrenaliinirohke.“ Ta lisas, et publiku tagasiside on olnud siiani väga positiivne – eraldi tõi ta välja kaugemalt tulnud inimeste imestuse, et Valgamaa metsade vahel on selline eriline kompleks.

Peamised väljakutsed

Mulgi Reivi korraldamine pole möödunud ilma väljakutseteta, neist suurim on olnud rahastuse leidmine, kuna igal aastal püütakse pakkuda midagi uut, mis nõuab investeringuid tehnilistesse lahendustesse, kunstiprojektidesse ja produktsiooni kvaliteeti. Festivali eesmärk on jääda sõltumatuks ja hoida piletihinnad taskukohased, et see oleks avatud laiemale publikule. See aga tähendab, et igal aastal tuleb leida toetajaid ja koostööpartnereid, kes aitaksid sündmuse arengule kaasa.

Tulevik paistab siiski paljulubav – plaanidest rääkides sõnas korraldaja Leesment: „Loodame ühel hetkel jõuda selleni, kus nõudlus ületab pakkumise.

Mulgi Reivist saanud rohkem kui lihtsalt pidu – see on omamoodi kultuuriprojekt, mis aitab väärtustada kohalikku identiteeti ja rikastada piirkonna kultuurielu. Mulgi Reivi mõju kohalikule kogukonnale on laiem kui esmapilgul paistab. Linna küla ja Ritsu ujula, mis olid varem pigem unustatud paigad, on saanud uue hingamise.

Lugu on valminud Tõrva Gümnaasiumi 10. a klassi meediaõpetuse tunnitööna. Juhendaja: Egon Ilisson.

Mida oodata tulevaselt reivilt

Järgmine Mulgi Reiv toimub juba 3. mail

mis on Ritsu kultuurijulas juba viies kord Selleks korraks on sihiks võetud Black Boxi stiilis sündmus, kus on ühendatud ainulaadne valguslahendus, kunst, helid ja õhustik. Volbriööst inspireerituna on oodata reivivaid mulke ja teisi müstilisi mulgi mustreid olendeid. Nimeks on "Walpurgi öö" ning see tuleb festivali ajalooks üks märkimisväärsimaid ettevõtmisi, mis toob esile Mulgi Reivi võime ühendada ajaloolisi tavasid, folkloori ja elektroonilist muusikat. Ritsu ujula muutub mitmekülgseks kunstiruumiks, kus on valgus- ja ruumiinstallatsioonid ning visuaalsed efektid sulanduvad sujuvalt muusikalise programmiga. Esinejate nimekiri oli muljetavaldav: lavale astuvad Meisterjaan täisimprovatsiooni lavastusega, Headread, Karinsmatic ja paljud teised.

Tõrva Vallavolikogu kinnitas arengukava ja eelarvestrateegia

Märtsis kinnitas Tõrva Vallavolikogu ühehäälselt arengukava aastani 2035, mis määrab suunad piirkonna arengule järgmiseks kümnendiks. Samuti kinnitati eelarvestrateegia kuni aastani 2028.

„Arengukava on omavalitsuse kõige olulisem arengudokument. See on kogukondlik kokkulepe, kus seatakse pikaajased strateegilised eesmärgid ja sammud eluolu parandamiseks,“ selgitas Tõrva vallavolikogu esimees Maido Ruusmann vastuvõetud dokumendi olulisust. Ruusmann lisas, et kavaga seati Tõrva vallale ambitsioonikas arengueesmärk – Tõrva vald on Lõuna-Eesti parim paik elamiseks, külastamiseks ja investeerimiseks.

Fookusvaldkonnad

Seatud eesmärk plaanitakse kava kohaselt saavutada läbi nelja peamise fookusvaldkonna: kohapealsete teenuste parendamine („Ela Tõrvas“), ettevõtluse edendamine („Investeeri Tõrva“), turismi ja maine kujundamine („Tule Tõrva“) ning tõhus vallajuhtimine.

„Ela Tõrvas“ keskendub elukeskkonna parendamisele, pakkudes kvaliteetset haridust, kultuuri, tervishoiuteenuseid ja liikumisvõimalusi.

„Investeeri Tõrva“ suund võtab fookusesse ettevõtlusaktiivsuse soosimise ja ettevõtluse kasvatamise.

„Tule Tõrva“ sisuks on Tõrva valla tuntuse tõstmine, külastuskeskkonna ja turismi arendamine ning samuti valda uute elanike meelitamine.

Volikogu kiitis arengukava heaks

Vallajuhtimine on arengukava keskne osa, mille eesmärk on tagada strateegiliste eesmärkide tõhus elluviimine vallavõimu poolt.

Põhjalikud kohtumised

Kava koostamise käigus jõuti tõdemusele, et Tõrva valla tugevusteks on looduskallis asukoht Mulgimaal, rikkalik ajaloopärand koos Tõrva kui ajaloolise suvituslinna faktiga, mitmekesised vaba aja veetmise võimalused ning tegusad ja ettevõtlikud inimesed.

Vallavolikogu esimees Ruusmann rõhutas: „Viimastel aastatel on tehtud suuri ja edukaid investeringuid ning suunatud tähelepanu Tõrva valla elukeskkonna parandamiseks: uuendatud on Tõrva linna keskväljak, rajati veemõnula, uus staadion, valmis sai Mulgi keskus ning tehti mitmeid muid olulisi Tõrva valla elanike ja meie külaliste elujärge parandavaid tegevusi. Nüüd on aeg pöörata rohkem

tähelepanu ettevõtluse ja ettevõtlikkuse soodustamisele. Samuti on vaja tegeleda veel jõulisemalt Tõrva valla turundamisega.“

Arengukava koostamise protsess oli põhjalik – kokku toimus 15 valdkondlikku kohtumist. Protsessi alustati inspiratsioonipäevaga „Tugev Tõrva, täna ja tulevikus“. Kava koostamisse andsid oma panuse ligi 200 tõrvakat ja Tõrva sõpra. Arengukava koostamisel oli konsultandiks ettevõtte Cumulus Consulting, kes tõi protsessi välist vaadet ning aitas luua konstruktiivse ja tasakaalustatud ülesehituse. Tõrva vallavanem Helen Elias rõhutas, et tegemist on koostööprojektiga, kus inimesed panustasid oma ideede ja ettepanekutega. „Meie eesmärk oli luua arengukava, mis ei jääks vaid dokumendiks, vaid saaks reaalseks aluseks muutustele. Kogukonna ühine töö on andnud meile tugeva plaani, mis aitab Tõrva arengut viia uuele tasemele,“ rääkis Elias.

Hakka laada-korraldajaks!

Tõrva Vallavalitsus ootab hinnapakumusi laada korraldamiseks järgnevatel tingimustel:

1.1. Laada toimumiskoht: Sõpruse park, Tõrva kesklinn.

1.2. Laada toimumise aeg: 18.-19. juuli 2025 kell 07.00 kuni 18.00. Müügiinventari paigaldamine ja eemaldamine ning laada-ala heakorrasutus peab toimuma samas ajavahemikus.

1.3. Laada korraldamise õigus antakse isikule, kes pakub suurima renditasu.

1.4. Minimaalne kauplejate arv ühel laadapäeval – 10 (erineva sortimentiga pakkujad).

1.5. Maa-ala renditasu (kaheks päevaks) alghind on 500 (viissada) eurot.

1.6. Pakkumisel osalemisega ja kaubanduse korraldamisega seotud kulutusi vallavalitsus pakkujale ei hüvita (sealhulgas ilmastikust tingitud takistused kauplemisel).

1.7. Maa-ala kasutusse võtnud isik kohustub tagama müügikoha ümbruse ja kasutusvõetava ala heakorra ning tagastama ala samas seisukorras kui kasutusse saamisel.

1.8. Kauplemine peab toimuma kauplemise hea tava kohaselt.

1.9. Laada korraldaja peab järgima keskkonnasõbraliku korraldamise põhimõtteid, sh tootlustajad võivad kasutada ainult korduvkasutatavaid nõusid ja jäätmete liigiti kogumine peab olema tagatud nii külastajatele kui kauplejatele.

1.10. Laada korraldaja ei tohi lubada Tule-Päevade laadale müüjaid, kes kauplevad tulirelvi imiteeritavate mänguasjadega.

1.11. Tõrva Vallavalitsuse poolt on tagatud vajadusel elektritoide (40A).

1.12. Maa-ala rent tasutakse hiljemalt 14. juuliks 2025 Tõrva Vallavalitsuse arvelduskontole nr EE231010202007043007.

2. Pakkumises peavad sisalduma vähemalt järgmised andmed:

2.1. andmed pakkuja kohta: nimi, registrikood, aadress ja kontaktandmed;

2.2. sõnade ja numbritega kirjutatud pakkumise summa (rent kahe laadapäeva kohta);

2.3. pakkumise esitaja allkiri või digitaalselt allkirjastatud dokument;

2.4. nimekiri varasemalt korraldatud laatade kohta (minimaalselt 3 laata: kauplejate arv, nimi)

Pakkumised esitada hiljemalt 21. aprilliks 2025 kell 12.00 e-posti aadressile torva@torva.ee.

Lisainfo: Pille Ilisson, e-post pille@torva.ee, tel 5302 4110.

Valgamaa kooliteatrite festival oli edukas

Noorteatreri Hingevärvid selleaastased lavastused jõudsid esietendusteni maakondlikul teatrifestivalil.

Põhikooli vanuseastmes jõudis lavale etendus "Halb enne" ja gümnaasiumis lavastus "Ajavann".

Teatrifestivali žürii tunnustas meid järgnevalt:

- Lavakõne ja selge mõtte eest said eripreemia Merit Lõoväli, Luisa Purgats ja Triine Tamm.
- Eripreemia julge omaloomingu eest pälvisid Laura Lõoväli ja Marta Purga.
- Parimaks naisnäitlejaks pärjati Mirja Mari Vähi.
- Parimaks meesnäitlejaks valiti Ragnar Leeduks.
- Lavastus "Halb enne" pälvis põhikooli arvestuses 2. koha.
- Gümnaasiumiastmes teenis esikoha ja pääsu vabariiklikule festivalile lavastus "Ajavann".

Kiitus mõlemale trupile ja meie selleaastastele juhendajatele, kelleks on Laura Lõoväli ja Marta Purga.

Hingevärvide trupp teatrifestivalil

TV 10 Olümpiastarti tõi rekordeid ja kõrgeid kohti

Foto: Tõnis Tönström/ EKJL

Valgas toimunud TV 10 Olümpiastarti maakondlikul etapil püstitasid meie noored mitmeid isiklikke rekordeid.

Tüdrukute vanemas vanuseklassis võitis Keili Kirt kaks esikoha: kaugushüppes tulemusega 4.24 ja kõrgushüppes tulemusega 1.37. Mõlemad tulemused on ühtlasi Keili isiklikud rekordid. Noorematel tüdrukutel oli võistluskavas teivashüpe. Isikliku rekordiga 2.30 saavutas esikoha Dorel

Daum, kes ka väljaspool arvestust vanema võistlusklassiga koos kõrgust hüpatas püstitas isikliku rekordi 1.43. Nooremate poiste kaugushüppes saavutas Kristofer Leitmaa uue isikliku rekordiga 4.38 teise koha.

Üle-eestilise sarja 54. hooaeg jätkus Tartus võistlussarja kolmanda etapiga, kus võisteldi kõrgushüppes, kaugushüppes, kuulitõukes ja teivashüppes. Parima tulemuse saavutas TN vanuseklassi teivashüppes Dorel

Korteriühistute infopäeval oli rohkelt huvilisi

24. märtsil toimus Tõrva kinomajas Tõrva valla korteriühistute infopäev. Öhtupoolik oli väga sisukas ja informatiivne – korteriühistute haldusteenust tutvustasid Kvatro kinnisvarahalduse Lõuna piirkonna juht Hannes Tõugjas ja juhatause liige Andry Krass. Kriisivalmidusest rääkis Lõuna päästeskuse ennetusbüroo ennetuspartner Merle Liba. Üks õnnelik osaleja sai Päästeametilt ka nädalase toiduvaru kasti.

Valgamaa Arenguagentuuri korteriühistute KredExi nõustaja Aet Arula-Piir andis lühiülevaate KredExi toetusmeetmest. "Hea meel oli näha, et nii

palju inimesi olid infopäevale kohale tulnud. Meie eesmärk oli tutvustada haldusteenust, elanikkonnakaitset ja toetusvõimalusi. Rõõm oli kuulda, et tekkis elav arutelu ja osalejad said palju väärtuslikku infot. Tegemist oli igati vajaliku ja kasuliku öhtupoolikuga," rääkis Tõrva vallavanem Helen Elias.

Hea uudis on, et korteriühistud saavad peagi taotleda toetust oma kriisivalmiduse suurendamiseks. Siseministerium on saatnud kooskõlastusringile ligi 1,16 miljoni euro suuruse toetusmeetme tingimused. Taotlusvoor on plaanis avada juba käesoleva aasta teises kvartalis.

Daum – isikliku rekordi, 2.30 kordamine andis talle teise koha.

Koolide arvestuses ollakse pärast kolmandat etappi suurte koolide arvestuses 29 osaleja seas 6. kohal. Finaali pääsemiseks, kus tuleb võistelda mitmevõistluses, on vaja järgmise etapi lõppedes olla 12 parima kooli hulgas.

Hea võistluse teinud võistkonda kuulusid: Dorel Daum, Kristofer Leitmaa, Robert Raal, Rayan Kõrran, Keili Kirt, Lucas Pärn ja Ragnar Kikkas.

Loodi kriisispetsialisti ametikoht

Tõrva Vallavalitsuses alustas osalise koormusega tööd kriisispetsialist Ahto Uuspalu.

Ahto peab end põliseks tõrvakaks ja siseturvalisuse entusiastiks. „Põhikoolis käisin Riidajas ja gümnaasiumiastme läbisin Tõrvas. 2014. aastast töötan Päästeametis, kuhu asumiseks oli kõigepealt vaja läbida aastane päästja kutseõpe Väike-Maarjas. Pärast ajateenistust Kuiperjanovi jalaväepataljonis õppisin päästemeeskonna juhi erialal, hiljem jätkasin päästjatöö kõrvalt õpinguid Sisekaitseakadeemia päästeteenistuse erialal, mille lõpetasin 2023. aastal. Olen töötanud ka Päästeameti ennetusbüroo ennetuspartnerina, kus üheks minu peamiseks tööülesandeks oli kogukondade, kohalike omavalitsuste ja õpilaste koolitamine elanikkonnakaitsega seotud teemadel. Töö kõrvalt olen vabatahtlikuna juba neljandat aastat eest vedanud päästeala noorteringi – seda loomulikult suurepärase kolleegide abiga," rääkis Ahto.

Ahto esimene eesmärk kriisispetsialisti ametikohal on hädaolukorra seadusest tulenevate uute kohustuste koordineerimine ja elluviimine omavalitsuses. „Kui varem korraldasid elutähtsaid teenuseid ainult need omavalitsused, kus elab üle 10 000 inimese, siis alates 2025. aastast teevad seda kõik omavalitsused," täpsustas Ahto. „Lisaks soovin viia kriisideks valmistumise info ja teadlikkuse iga Tõrva valla elanikuni – selle nimel tahan teha tugevat koostööd partnerasutustega nagu Päästeamet, Kaitseliit, NKK jt."

Ahtoga saab ühendust võtta e-posti aadressil ahto.uuspalu@torva.ee või telefonil 5333 8308.

Soovime Ahtole palju edu, jaksu ja julget pealehakkamist!

III LIIGA - LÕUNA-IDA PIIRKOND

LIIGAMÄNGUDE KALENDER

20 APRILL KELL 17.00
FC OTEPÄÄ vs TÕRVA JK

26 APRILL KELL 13.00
TÕRVA JK vs VASTSELIINA

10 MAI KELL 17.00
RAKVERE JK vs TÕRVA JK

18 MAI KELL 13.00
TÕRVA JK vs TARTU JK WELCO X

#6 KOSTJANTYN HURENKO

Tõrva JK kodumängud toimuvad Soe staadionil (Viljandi vallas, Tarvastu lähedal).

Lasteaia suverühma registreerimine

Suvine kollektiivpuhkus lasteaedades on tänava ajavahemikul 30. juuni kuni 1. august (k.a). Kollektiivpuhkusel on Tõrva Lasteaed Mõmmik Tõrvalille ja Ritsu õppekohad ning Tõrva Kooli Ala, Humuli ja Riidaja õppekoha lasteaiarühmad.

Suvine lasteaiarühm, mis on mõeldud eelkõige töötavate vanemate lastele, avatakse ajavahemikul 30. juuni kuni 1. august Tõrva Lasteaia Mõmmik. Lapsevanematel, kes soovivad kasutada suvise lasteaiarühma kohta, palume esitada avalduse e-taotluste keskkonnas

SPOKU Tõrva Lasteaed Mõmmik direktorile hiljemalt 1. maiks.

Kohatasust vabastamine suveperioodil

Lapsevanemal on õigus taotleda lapsele suvepuhkusel ja lasteaia kohatasust vabastamist juhul, kui tema laps kolmel järjestikusel kuul (juuni, juuli, august) lasteaia kohta ei kasuta.

Avaldus selle kohta tuleb esitada e-taotluste keskkonnas SPOKU hiljemalt 1. maiks.

Kaasava hariduse rakendamine Tõrva valla koolides

Tõrva valla koolide juhtkond ja tugispetsialistid

Tänases üldharidussüsteemis on kaasav haridus hariduskorralduse juhtiv põhimõte, mille siht on pakuda igale õppijale kuuluvustunnet ja toetust. Samuti aktiivset, mõtestatud osalust oma potentsiaali teostamisel, arendades tema võimeid ja suurendades ühiskondlikku sidusust.

Kaasav haridus on õpetamisviis, kus õpetajad arvestavad iga õpilase erilisi vajadusi. Igale õpilasele tagatakse sobiv õppekeskkond ja vajalik tugi, et kõik saaksid õppida. Kaasav haridus hindab iga õpilase erilisust ja loob keskkonna, kus kõik tunnevad end toetatu ja kaasatuna. Kuidas me seda Tõrva valla koolides teeme?

Tõrva valla haridusspetsialisti algatusel on alates 2024. aasta sügisest loodud Tõrva Gümnaasiumi alla tugiteenuste keskus, mille eesmärk on tõhustada kaasava hariduse rakendamist Tõrva vallas. Keskuse ülesanne on tagada, et kõik lapsed ja õppijad, sealhulgas erivajadustega õppijad, saaksid vajalikku tuge vastavalt oma individuaalsetele vajadustele. Tugiteenuste keskuse eesmärk on toetada iga õppija arengut, ennetada õpiraskusi ja lahendada käitumisprobleeme läbi sotsiaal-emotsionaalsete pädevuste tõstmise. Keskuse peamine siht on, et iga õppija saaks oma haridusteel sobivat tuge. Õppija toetamiseks töötavad Tõrva valla lasteaedades ja koolides järgmised spetsialistid: eripedagoog, logopeed, sotsiaalpedagoogid, psühholoog-õpilasnõustaja, abiõpetajad ja mänguterapeut. Lisaks teeb keskus koostööd valla sotsiaalosakonna ja tervisekeskusega – koolides tegutsevad kooliõde ja tugisiik.

Vajadusel kooliväline abi

Eripedagoogi tööülesanneteks on eripedagoogilist abi vajavate õppijate väljaselgitamine koostöös kooli tugisüsteemi spetsialistide ja õpetajatega. Eripedagoog annab aineõpetajatele ja lapsevanematele tagasisidet õpilase arengu kohta ning vajadusel nõustab õppijaid, lapsevanemaid ja kolleege. Ta hindab vähemalt kord õppeaastas õppuritele rakendatud tugimeetme tulemuslikkust, teeb muudatusettepanekuid ja vajadusel soovitab täiendavaid uuringuid või nõustamist kooliväliste spetsialistide juures. Ta valmistab ette ja viib läbi individuaaltunde, mille eesmärk on toetada õppijate arengut, võimaldades saavutada põhikooli riikliku õppekava nõuetele vastavaid õpitulemusi. Individuaaltundides kinnistatakse ainealaseid teadmisi, arendatakse kognitiivseid oskusi (mälu, tähelepanu, loogiline mõtlemine, mõtlemiskiirus, õppimisvõime jms), kujundatakse ja arendatakse eripedagoogiliste võtete abil õpioskusi ja õpivõimeid.

Logopeedilise abi eesmärk on toetada õppijate suulise ja kirjaliku kõne arengut ning toetada neid õppekavale vastavate teadmiste omandamisel. Tõrva Gümnaasiumi ja Tõrva Kooli logopeed selgitab välja 1.-3. klasside hulgas abi vajavad õppijad koostöös kooli tugisüsteemi spetsialistide ja õpetajatega. Samuti valmistab ta ette ja viib läbi tuge vajavate õppijatega tunde vastavalt vajadusele individuaalselt või väikeses rühmas. Lähtuvalt õppijate vajadustest nõustab ta vajadusel lapsevanemaid ja kolleege. Vähemalt kord õppeaastas hindab õppuritele rakendatud tugimeetme tu-

Tugiteenuste keskuse töötajad (vasakult): Heidi Tiiter (tugiteenuste juht), Ivi Tigane (sotsiaalpedagoog), Maarja Seemen (õppenõustaja), Marina Varjun (eripedagoog), Reelika Voitk (logopeed), Ulvi Karu (HEV-koordinaator), Pille Paberits (sotsiaalpedagoog). Pildilt puuduvad kooliõde Hedi Kurg ja tugisiik Urve Niinemets.

lemuslikkust, vajadusel teeb muudatusettepanekud ning suunab koolivälisele täiendavale hindamisele ja uuringutele teiste spetsialistide juurde.

Emotsionaalsus ja sotsiaalsed probleemid

Sotsiaalpedagoogi ülesanne on õpetada õppuritele erinevaid toimetulekuvõtteid nagu sotsiaal-emotsionaalsed pädevused, mis aitavad suhelda ja luua häid suhteid, ning eneseregulatsiooni, mis aitab juhtida mõtteid, tundeid ja käitumist. Sotsiaalpedagoog tegeleb lisaks ka õppijatega, kes on hädas puudulike hinnete ja õpiraskustega. Tema ülesanne on toetada neid õppureid nii, et nad saaksid koolitöös paremini hakkama ja saavutaksid oma õpitulemused. Samuti tegeleb ta ka koolikohustuse eirajatega. Vajadusel loob ta lapse toetuseks võrgustiku, kuhu on kaasatud nii lapsevanemad, õpetajad, klassikaaslased ja sõbrad kui ka vajadusel omavalitsus, politsei ja teiste ametkondade esindajad.

Sotsiaalpedagoog jälgib õppijate igapäevast kooliskäimist, käitumist ja positiivsete õpitulemuste saavutamist. Vajadusel sekkub ta konfliktiolukorda erapooletult ja lahendustele orienteeritult, selgitab välja konflikti põhjused ning korraldab lepitus- ja vahendustegevusi. Sotsiaalpedagoog teeb koostööd õpetajate ja lapsevanematega, et tagada õppijatele sobiv õpikeskkond ja vajalik tugi. Ta suunab last analüüsima ennast ja oma käitumist, õpetab, innustab ja motiveerib teda rakendama sotsiaalseid pädevusi edendavaid strateegiaid.

Koolipsühholoogi peamised ülesanded on aidata õppijatel lahendada psühholoogilisi, emotsionaalseid ja sotsiaalseid probleeme, mis võivad mõjutada õpinguid ja heaolu. Ta annab nõu õpetajatele ja vanematele käitumisprobleemide ennetamiseks ja lahendamiseks, aidates tuvastada ja lahendada õppijate

käitumisprobleeme. Koolipsühholoog hindab õpiraskusi, tehes koostööd õppurite, õpetajate ja vanematega ning pakkudes sobivaid tugimeetmeid. Lisaks pakub ta üks-ühele nõustamist neile õppijatele, kes vajavad abi isiklike või kooliga seotud probleemide lahendamisel. Koolipsühholoog aitab koolis luua toetavat ja turvalist õpikeskkonda.

Kooliõde ülesanded on põhiliselt haiguste ennetamine, tervisedendamine, tervisekontrollid ja esmaabi andmine. Kooliõde tegeleb koolis haiguste leviku ennetamisega, pakkudes õppijatele teavet hügieeni ja tervislike eluviiside kohta. Ta viib läbi õppetunde tervislike harjumuste arendamiseks, seksuaalkasvatuse õppetunde, pakkudes õpilastele teadlikkust ja teavet keha arengust, seksuaalsusest, suhtlemisoskustest ja tervislikest suhetest. Kooliõde viib läbi tervisekont-

„Võimaldame Tõrva koolides õppijatele vajadusel õpet ka väikeklassides, kus õpe toimub väikeses rühmas – nii saab õpetaja rohkem tähelepanu pöörata igale õppijale individuaalselt.“

rolle 1., 3., 7. ja 10. klassi õppuritele ning teeb koostööd hambahaiguste ennetamiseks ja õppijate suunamiseks tervisekontrollidele perearstide juurde. Samuti pakub ta esmaabi vigastuste või haigestumise korral. Kooliõde teeb koostööd kooli tugispetsialistidega, et tagada õpilastele sobiv tervisehooldus ja tugi.

Iga õpilane läheb korda!

Tugiteenuste rakendamine koolis loob paremad eeldused efektiivsele õppijate toetamisele. Rakendades suuremat tuge vajavatele õppijatele toe, luues rahuliku ja toetava õpikeskkonna, kus kõik õpilased saavad keskenduda õppimisele ilma segavate teguriteta, tagame võrdsed õppimisvõimalused kõigile õppijatele. Tugiteenused võimaldavad õpetajatel rohkem keskenduda õpetamisele ja vähem distsipliiniprobleemidele, mis pa-

pakub koolis erivajaduste või õpiraskustega õppuritele isiklikku tuge õppetöös ja igapäevaelus. Ta aitab kohandada õppetööd, toetab käitumisprobleemide lahendamist, pakub emotsionaalset ja sotsiaalset tuge nii õppetunnis kui ka vahetunnis ning töötab koos õpetajate ja vanematega, et tagada õppija areng ja heaolu.

Võimaldame Tõrva koolides õppijatele vajadusel õpet ka väikeklassides, kus õpe toimub väikeses rühmas – nii saab õpetaja rohkem tähelepanu pöörata igale õppijale individuaalselt. Õppimine toimub tihti kohandatud ja paindlikus tempos, arvestab iga õppija erivajadusi ja õpistiili. Väikeklassi eesmärk on tagada, et kõik õppijad saaksid vajalikku tuge ja õpetust, et nad suudaksid saavutada riikliku õppekava nõutavad õpitulemused. Õpetus on tihti rohkem isikupärastatud ja kaasav, andes õppijatele võimaluse õppida oma tempos ja arvestades nende individuaalsete tugevuste ja nõrkustega. Väikeklassis toimub tihedam koostöö õpetajate, eripedagoogi ja teiste tugispetsialistidega, et pakkuda täiendavat tuge. Seal on klassiruumi korraldus on tihti paindlikum. Õppetöös kasutatakse mitmesuguseid erinevaid õppemeetodeid ja -materjalide kohandamist, et toetada õppurit õpiraskuste või erivajadustega toimetulekul. Väikeklassis on õppijad sageli rohkem kaasatud ja saavad rohkem tagasisidet, mis aitab neil oma arengus edasi liikuda.

Meie koolide meeskonnad väärtustavad õppijat ja me usume, et igaühes on potentsiaal saada tulevikuteigijaks. Teeme tihedat koostööd koolihoidja ehk Tõrva vallaga, samuti ka kooliväliste spetsialistidega, et pakkuda parimat tuge ja võimalusi iga õppija arenguks.

randab kogu klassi õpitulemusi.

Tõrva valla koolides töötavad klassiõpetajate kõrval ka abiõpetajad, kelle ülesanne on toetada õpetajaid õppetöös, aidates õpiraskuste ja erivajadustega õppijaid. Abiõpetajad toetavad tunni läbiviimist ning pakuvad õppijatele individuaalset või gruppituge. Nad jälgivad õppijate arengut, aitavad hindamises ning teevad koostööd õpetajate ja vanematega. Nende ülesanne on tagada õppijatele vajalik tugi ja turvaline õpikeskkond.

Tõrva vald toetab erivajadustega õppijat vajadusel ka tugisiiku toega, kes

JÜRIÖÖ JOOKS

TÕRVA KESKVÄLJAKUL

23.aprill kell 18.00

Ajakava:
 Kell 18.00 laste takistusjooks Tõrva keskväljakul
 Kell 18.30 minek vahetuspunktidest
 Kell 19.00 start Jüriöö teatejooksule
 Võitja võistkond süütab Jüriöö tule

Registreeri 8-liikmeline võistkond
 (4 naist ja 4 meest, lubatud ka muud variandid)
 hiljemalt 21.04

Lisainfo ja registreerimine:
sport.torva.ee

TASUTA!

Tõrva turismiasutused: kes ja miks neid külastavad?

Vanessa Lotta Sökk

Lugu on valminud Tõrva Gümnaasiumi

10. a klassi meediaõpetuse tunnitööna.

Juhendaja: Egon Ilisson

Tõrva – meie väike, kuid oma looduse ja kultuuri poolest eriline vald Lõuna-Eestis, on järjest enam muutumas külastajate jaoks atraktiivseks puhkusepaigaks.

Tõrvas asuvad turismiasutused, mis pakuvad teenuseid, peatumisvõimalusi ja elamusi igale maitsele, olgu selleks perepuhkus, looduse nautimine või kultuuri-üritustel osalemine. Kuid miks ja kuidas jõuavad turistid just Tõrva ning kes on need inimesed, kes linna külastavad?

The Manor Sports & Spa

The Manor Sports & Spa on luksuslik villa Tõrva kesklinnast napi kilomeetri kaugusel. Villas on 14 magamistuba, aed, söögisaal, spaa ja jõusaal. Selle peamine sihtgrupp on ettevõtted, konverentsid ja ürituste korraldajad ning muud lühiajalised külalised. Villa administraator Grete-Liisa Aalmaa sõnul on kõige rohkem kliente suvekuudel – tavaliselt mai algusest kuni septembri lõpuni. Kuigi Tõrva turismihooaeg on üldiselt lühike, tõuseb sel ajal külastajate arv märgatavalt. Samuti meelitavad külalisi erinevad kohalikud üritused ja festivalid.

Välismaalastest külastavad The Manor Sports & Spad näiteks soomlased. Aalmaa arvates otsivad välismaalased sageli unikaalset kogemust – nad tahavad avastada kohalikke traditsioone, toitu, kultuuri ja käsitööd. Lisaks hindavad välismaalased kvaliteetset majutust koos põhjaliku teabega piirkonna vaatamisväärsuste ja teenuste kohta.

Tõrva loodus ja ilu loovad hotellile

võimaluse pakkuda looduskeelseid teenuseid nagu matkarajad ja loodusvaatlus. Aalmaa meelest on Tõrva infrastruktuur üldiselt väikese linna kohta hästi arenenud, kuid siiski on mõningaid valdkondi, mida võiks edasi arendada. Näiteks võiks ühistransport suvehooajal, mil turistide arv kasvab, olla sujuvam. Samuti looks turistidele Tõrva avastamiseks suurepärase võimaluse näiteks rendirataste või elektritõukerataste kasutamine.

Mulgi Elamuskeskus

Mulgi Elamuskeskus asub Mulgimaal endises Sooglemäe talukompleksis. See on Mulgi maamärk ja selle identiteedi kandja, mis on nii arhitektuuriline vaatamisväärsus, muuseum, sündmuste korraldamise keskus kui ka Mulgimaa info- ja toodete-teenuste müügikeskus. „Meie arvame, et iga eestlane võiks vähemalt korra elu jooksul meid külastada, et oma juurte juurde tagasi tulla ja mulkide ajaloo tutvuda,” rääkis Mulgi Elamuskeskuse külastusjuht Jaanika Toome. Eelmisel aastal külastas elamuskeskust umbes 10 000 inimest, tänavu loodetakse suurematki numbrit. Kõige rohkem külastajaid käib, nagu tavaks, suvel. „Kindlasti on kõrgaeg pärast jaanipäeva kuni septembri alguseni, aga ka enne jõule, kui tegime lastele jõulumaa,” lisas Toome, kelle arvates eristabki Tõrvat kui turismisihtkohta teistest Eesti linnadest just Mulgimaaga seotud temaatika.

Hea meel on tõdeda, et Mulgi kultuur pakub suurt huvi ka välismaalastele, keda huvitab, kes see Mulk ikkagi on ja kuidas

The Manor Sports & Spa on hea näide, kuidas õnnetus seisus hoonest saab pärl.

ta erineb tavalisest eestlasest. Samuti soovivad välismaalased osaleda töötubades – näiteks mulgi riiete selga proovimine ja nendest rääkimine huvitab välismaalasi väga. „Töötubadest kõige enam soovitakse mulgi pudru, mulgi korbi ja lina valmistamise töötube,” tõi Toome välja lemmikud. Kõige kaugemad külalised, kes elamuskeskusesse jõudnud, on pärit Jaapanist. Tegu oli käsitöölisega, kes külastasid keskust läbi Mulgi Kultuuri Instituudi.

Tõrva Veemõnula

Tõrva Veemõnula on spaahotell, mis on ideaalne paik lõõgastavaks puhkuseks. Seal on 25-meetrine ujumisbassein, lastebassein, kaks mullivanni ja neli erinevat sauna. Samuti pakutakse majutust ja eimistamisvõimalusi.

Tõrva Veemõnula juhataja Andrus Soka sõnul veemõnula otsest sihtgruppi polegi – oodatud on kõik, kuid enamiku külastajatest moodustavad lastega pered. Kõige rohkem külastajaid on veemõnula

koolivaheaegadel. „Nädala sees on meie külastatavus üsna tagasihoidlik ja tegelikult on veemõnula algusest peale nädala sees soosinud kohaliku külastajat. Seetõttu on ka meie hinnad esmaspäevast reedeni soodsamad kui nädalavahetusel või koolivaheajal,” sõnas Sökk. Juhataja märkis, et Tõrva erineb teistest Eesti linnadest just oma kauni looduse ja vaikse atmosfääri poolest. Samuti on Tõrvas palju võimalusi aktiivseks puhkuseks, kuna olemas on kettagolfi rada, erinevad matka- ja suusarajad, loodusturism jne.

Peale eestlaste moodustavad suure osa veemõnula kliente lätlased. Kõige kaugem külastaja on samuti pärit Jaapanist, aga on ka teistest kaugetest riikidest käidud. Näiteks avamisjärgselt oli üks esimesi külastajaid pärit Itaaliast. Sökk märkis, et välituristid oskavad rohkem hinnata loodust kui eestlased. Teine aspekt on see, et välismaalane ei nurise, kui spaas on ka teised külastajad, eestlane kipub tahtma aga privaatsemat elamust.

Peatumiskohti on piisavalt, kitsaskohaks ühistransport

Autoga pääseb Tõrva suurepärast, kuid bussiliikluse kohta nendivad nii Sökk kui Aalmaa, et on veel ruumi areneda. „Transpordiga on siin üldiselt kehvasti – külastajal peaks endal olema võimalus liikuda. Kui näiteks veemõnula külastaja sooviks külastada ka Klawerimuuseumi või Kaasiku talu loomaaeda, siis ilma autota on see suhteliselt võimatu,” rääkis Sökk. Grete-Liisa Aalmaa arvates oleks rattarent või elektritõukerattad suurepärase võimaluse, kuidas turistid saaksid Tõrvat aktiivsemalt avastada. Ka Mulgi Elamuskeskuse külastusjuhi Jaanika Toome arvates on Tõrvas kehvasti ühistranspordiga. „Kasvõi siiasamma Mulgi Elamuskeskusesse nii lihtsasti edasi-tagasi ei saa”.

Majutusega on Toome sõnul Tõrvas siiski hästi: „Majutust pakkuvaid asutusi on siin piisavalt, igale hinnaklassile.” Sama arvas ka Andrus Sökk. Toome sõnul on puudu pigem karavani- ja telkimisplatsidest. Grete-Liisa Aalmaa arvates vajaksid arendamist veel ka turismiinfopunktid linnas ja selle ümbruses.

Üldiselt võib siiski väita, et Tõrva on turismivaldkonnas kasvuteel. Kuigi on kohti, kus arenemisruumi veel on, on üldiselt Tõrvas turismi ja turistidega pigem hästi. Samuti on hästi arenenud Tõrva infrastruktuur. Statistikaameti andmetel on turism Valgemaal tõusuteel – sellele annab olulise panuse ka Tõrva majutusasutuste areng. Kui võrrelda 2025. aasta jaanuari 2023. aasta omaga, on majutujate arv kasvanud 592 inimese võrra, mis on hea näitaja.

Hinnatud noortetreener asub treenima tõrvakaid

Aivar Tiidus toob endaga Tõrva kaasa kamaluga treeneritarkuseid.

Jalgpalliportaal Soccernet teatas röömusõnumi, et üledukas noortetreener Aivar Tiidus (61) alustas koostöö Tõrva Jalgpalliklubi ja LU Spordiklubiga Tõrva JK U14 poiste treenimiseks.

Tiiduse käe alt on Eesti A-koon- disesse kasvanud Andres Oper, Joel Lindpere, Tarmo Kink, Ats Purje ja paljud teised.

„Tallinna treeneritele öeldi ikka, et ”teil seal pealinnas on lihtne, tin-

gimused on paremad, mängijate valik on mitmekesisem“ jne. Tõrva tulek on mulle täiesti uuel tasemel väljakutse: näidata, poistele ja ka iseendale, et pole oluline, kus sa elad – õigesti treenides, distsipliini, järjepidevuse, töökuse ja hea suhtumisega võib suurde mängu jõuda igalt poolt,” kommenteeris Tiidus otsust Lõuna-Eesti väljakutse vastu võtta.

Edukad noorteturniirid

- Tõrva JK U13 võistkond saavutas tänavusel Tammeka Cupil auväärselt IV koha. Medalikoht libises napilt käest, kui penaltiseerias tuli tunnistada 2:3 JK Tammeka paremust.
- Tõrva JK U14 võitis Coop Põlva Cup 2025 hõbemedalid. Turniiri parima mängija auhinna võitles auga välja tõrvakas Sten Tiideberg.

Loengusari Tõrva kinomajas

18. märtsil toimus Tõrva Kinomajas kolmeosalise loengusarja „Teadmisi turguta Tõrvas“ avauüritus. Raamatuaastale kohaselt olid külla kutsutud luuletaja, ajakirjanik ja rahvusraamatukogu kultuurinõunik Karl-Martin Sinijärv ning näitleja, luuletaja ja laulutekstide autor Tõnu Oja, pseudonüümiga Laur Lomper.

Üritus kulges mõnuses õhkkonnas koos lugude, lugulaulude ja luuletustega. Huvilistel oli võimalik soetada ka pühendustega raamatuid.

Loengusarja teine kohtumine toimus 7. aprill kell 13 Tõrva Kinomajas, kus psühhiaatriaõde Janika Pael rääkis teemal „Vaimne tervis ja mäluprobleemid vane-

mas eas. „Huvitav ja informatiivne loeng pakkus kuulajatele väärt mõtteainet. Ettekande lõpetas inspireeriv slaid pealkirjaga „Vaimse tervise vitamiinid“, mis tuletas meelde lihtsaid, kuid olulisi soovitusi: maga piisavalt, liigu värskes õhus, tunne rõõmu, suhtle inimestega ja söö tervislikult. Pärast ametlikku osa jätkus elav vestlus kohvilaua ääres, kus soovijad said Janikalt ka personaalselt nõu.

Kolmas kohtumine toimub juba 13. mail kell 13 – siis on külaliseks karismaatiline kultuurikorraldaja ja muusik Piret Aus. Sündmus on tasuta, kuid kohtade arv piiratud. Seega anna oma tulekust teada hiljemalt 9. mailks Tõrva valla raamatukogudesse või Tõrva valla kodulehe kaudu.

Mulgi Elamuskeskus pakub põnevaid tegevusi

Ülevaate tegi Jaanika Toome, Mulgi Elamuskeskuse külalstusjuht

Mulgi Elamuskeskuses on ka nüüd, hilistalvel, toimunud tore-daid sündmusi ja toimetusi.

Eesti Vabariigi 107. sünnipäeval korraldasime erilise matka, kus avastasime Mulgi ajalugu ja kultuuri. Matka pikkus oli 6 kilomeetrit, mille jooksul külastati Ala raamatukogu, kus räägiti Alalt pärit kirjastajast Hella Wouljokist. Taagepera kalmistul käisime Mats Erdelli kabeli juures. Päev lõppes meie juures ühise mulgi pudru söömise ja Mulgi vanema kõnega.

Üheskoos tähistasime ka tsirgupaeva, kus rääkisime linast ja lindudest ning meisterdasime lindudele pesakaste. Loomulikult ei puudunud ka lambad, küülikud ja ponid, kes lasid ennast paitada.

Raamatukogu täieneb

Emakeelepäeval olid meil erilised hetked, kui täiendasime oma tähebekambre teavikute nimekirja 500 eksemplari-ga. Selle eest suur aitäh kõigile, kes on kinkinud meile Mulgimaaga seotud kirjandust! Eriline tänu kuulub Elmar Oravale ja Vello Jaskale, kes oma

Perepäev – lumest, linast ja lindudest. Foto: Siiri Viitkar

raamatud meie kogusse töid. Samuti tahame tänada raamatusõpra Marna Krabbit, tänu kellele lisandus meie riiulitele palju erinevatest aegadest pärit Mulgimaaga seotud kirjandust.

6. aprillil toimus meil kamapäev, mille teemaks oli „Teeme ise kamajahu!“. Saime ise proovida, kuidas teha maitsvat kamajahu, arutleda kamaviljade ja -traditsioonide üle ning päeva

lõpetasime maitsvate jõhvikaste kamakommidega. Kõike seda juhendasid Urvaste Seltsimaja perenaine Marina Köller ja Mulgi juurtega Airi Hallik.

Tulevikuplaanidest

Juuni alguses korraldame õpilastele koolilõpureisi, et seigelda koos Mulgi Elamuskeskuses, Kaasiku talu loomaaias, Taagepera lossi aias ja Helme koobastes.

Lapsed saavad elamuskeskuses ise talutöid proovida, koduloomi toita, linast meeneid valmistada ja sportlike tegevusi nautida. Organiseerime osalejatele nii toitlustuse kui bussitranspordi.

Meie juures asub nüüd ka Euroopa kultuuripealinnade Tartu 2024 ja Bodø 2024 noorte koostööprojekti raames valminud rändnäitus „Noored ja juured“. Näitus toob esile valiku näidetest ja isiklikest kogemustest, kuidas lapsed ja noored omakultuuri tegemistes kaasa löövad ning missugused on nende võimalused selle arendamise teemadesse panustada. Seda näitust saavad huvilised ka välja laenata, anna meile oma huvist teada.

Kui tahad kogeda tõelist Mulgi elu ja avastada meie kodumaa pärandit, tule külla meile külla – Mulgi Elamuskeskuses on alati midagi põnevat!

Loe lisainfot aadressilt www.mulgielamuskeskus.ee.

Vabariiklikult olümpiaadilt esikoht

Veebruarist maini on teadupärast piirkondlikke ja üleriigiliste olümpiaadide aeg. Nii ka tänavu, kui Tõrva Gümnaasiumi ja Tõrva Kooli õpilased näitasid oma häid teadmisi kõikvõimalikes ainetes.

Juba veebruaris saadi esimesed tiitlid, kui Richard Ruusmann võitis III kooliastmes ühiskonnaõpetuse maakondliku olümpiaadi ja kutsuti vabariiklikku voo-ru. Täna on toimunud ka vabariiklik võistlus ning Ruusmann tõi sealtili koju väärtusliku esikoha. Võidumeest juhendas õpetaja Laine Tangsoo.

Inglise keeles olid edukad 11. klassi õpilased Sophie-Vanessa Õispuu ja Carita-Meribel Ääremaa, kes saavutasid maakonnas esimese ja teise koha. Kunsti-olümpiaadi gümnaasiumiastme parimad olid Anneli Heletuli ja Seliine Visotskis. Emakeeleolümpiaadil tuli esikolmikukohti lademetes: gümnaasiumiastmes võidutses Marta Purga, põhikoolis said erinevate

klasside arvestuses 2. koha Richard Ruusmann, Ramses Jaani ja Triine Tamm, 3. koha noppis Rebeca Kenk.

Märtsis oli juba aeg reaalinete käes – matemaatikast tõi 5. klasside arvestuses võidu koju Jan Andreas Rootsi, 8. klasside arvestuses võitis Uku Lelle. 9. klasside arvestuses oli parim Kretteli Saavaste. Esikohta jäi jagama 6. klasside puhul Oliver Kõvask. 2. koha diplomi teenisid välja seitsmendikest Triine Tamm ja abiturientidest Kevin Reinberg.

Keemias said piirkondlikus voorus esikoha Uku Lelle ja Mathias Kalja, füüsikas oli Kalja kolmas. Geograafias jäi tänavu kõige kirkam autasu koju toomata, teisi kohti noppisid aga Mikk Arvo Lepikov, Uku Soro ja Richard Ruusmann. Kolmanda koha autasud said Gregor Martin Sokk ja Jakob Elango. Kolmandaks tulid infotehnoloogia olümpiaadil ka Uku Lelle ja Kris Riin Veri.

Palju õnne osalejatele ja juhendajatele!

Richard Ruusmann koos õpetaja Laine Tangsoo ja riigisekretär Keit Kasemetsaga.

Haridustöötajad vahetasid infot ja inspireerisid

1. aprillil toimus Tõrva Mömmiku lasteaias maakondlik alushariduse infopäev, kuhu kogunesid Valgamaa (Tõrva, Valga, Otepää) alushariduse juhid, õppejuhid ja haridusspetsialistid.

Infopäeva esimeses pooles tutvustas Haridus- ja Teadusministeeriumi alushariduse juht Maila Rajamets kauaoodatud alusharidusseaduse muudatusi. Arutelud löid tõise ja kaasava õhkkonna, mis aitas paremini mõista, kuidas seadust rakendada ja mis realselt muutub.

Päeva teises pooles jagati maakonna lasteadeade inspireerivaid edulugusid, näiteks laste nõukogu loomine, töötajate kaasamine läbi ühistevõtte (bingo, tree-ningud) ja meeskondade ühendamine.

Ühistevõtted õppepäeval

Mömmiku lasteaia direktor Lisan-na Kaar tõi välja, et teda juhina kõnetas eelkõige, kui pühendunult ja loovalt lasteadeade juhtkonnad oma edulugusid jagasid. „See näitas, kui palju väärtust ja häid praktikaid tegelikult juba olemas on, andes mulle inspiratsiooni ja kinnitust, et koostöö ja kogemuste jagamises peitub suur jõud. Sellised koosviibimised võiksid kindlasti saada heaks traditsiooniks,“ rääkis Kaar.

Tõrva koolijuht Maarja Kallis lisas: „Minu jaoks oli suurim väärtus ühine arusaam sarnaste kohtumiste vajalikkusest. Kiire töötempo juures kipume igapäevastesse olmemuredesse „ära upuma“. Sellised koosviibimised aitavad

ühendada vajaliku meeldivaga – koolitused toetavad sihipäraselt juhtimist ja edulugude jagamine tuletab meelde, kui toimekad ja laste arengut toetavad on meie lasteaiad Valgamaal.“

4. aprillil toimus inspireeriv õppekäik Viljandi linna Krõllipesa ja valla Päikesekiire lasteadeadesse. Tutvuti kaasaegse õppekorralduse ja meeskonna jõustamise heade praktikatega. Fookuses olid robotikaõppe tõhustamine ja laste enesetunnetuslike protsesside toetamine, samuti lasteaiade igapäevastöö korraldamine erinevates õppekohtades. Õppekäigul osalesid Mömmiku lasteaia ja Tõrva Kooli juhtkonnad ja õpetajad, Tõrva vallavanem Helen Elias ja abivallavanem Lauri Drubinš.

Tule osale kodukohvikute päeval!

Tõrva valla kodukohvikute päev toimub sel aastal 7. juunil. Kaasa lööma on oodatud kõik kogenud tegijad, aga ka uued huvilised, kes sooviksid oma (kokandus)võimeid proovile panna.

Lisaks traditsioonilistele kodukohvikutele on oodatud osalema ka teistsugust laadi kohvikud – hea idee oleks näiteks mõne esineja kaasamine, lisategevuste loomine lastele, keskendumine kindla riigi köögile (väga on oodatud ka mulgi köögid!) või muul moel eripärase atmosfääri loomine. Hea võimalus on mõelda ka õhtusele/õisele kodukohvikule, kus külaline saaks veeta suveõhtut. Kui koju on kogunenud väärt kraami, võib osaleda ka garaažimüügiga.

Ürituse tarbeks loome interaktiivse kaardi, mille abil külastaja hõlpsalt toredad kodukohvikud üles leiab. Vajadusel oleme kodukohvikutele abiks visuaalide tegemisel, mida sotsiaalmeedias jagada. Samuti reklaamime kõiki kohvikud Facebookis ja mai keskpaigas ilmuvas Tõrva Teataja ajalehes. Kui vajate abi muudes küsimuses, siis võib julgelt teada anda!

Kui mõte tundub põnev, võtke ühendust e-posti aadressil pille@torva.ee või helistage numbril 5302 4110 hiljemalt 21. aprilliks.

KULTUUR

18.-20. aprill kell 11.00-16.00 Suur muna-deetsimine Kaasiku talu loomaia (pilet 8 €, alla 2-aastased tasuta)

18. aprill kell 21.00 "Öö kohvikus – Ümber Planeedi" loomekohvikus Jane (piletid Fientast)

18. aprill kell 21.00 "Bad Art on majas" Koorküla rahvamajas (pilet 10 €)

20. aprill kell 16.00 Muusikute fondi PLMF kontsert Tõrva Kirik-Kammersaalis

23. aprill kell 16.00 Hummuli raamatukogus ja **25. aprill** kell 16.00 Tõrva raamatukogus esitleb Elmar Orav jutukogu „Mia elä Ummulin“

25. aprill kell 10.00 Ohne jõe puhastustalgud Tõrvas (lisainfo loodusturism.ee)

26. aprill kell 12.00 Koolituspäev lapseevanematele „Kuidas aidata laps nutisõltuvusest välja“ Tõrva Gümnaasiumis (lisainfo valla kodulehelt)

30. aprill kell 13.00 Jürgeni Tiina loeng „Karksi ja Halliste kihelkonna rahvarõõva“ Mulgi Elamuskeskuses (pilet 5€)

30. aprill kell 18.00 nõidade orienteerumine Ritsu külaplatsil (lisainfo valla kodulehelt).

3. mai kell 20.00 Mulgi Reiv „Walpurgi öö“ Ritsu Kultuuriujulas (piletid Fientast)

3. mai kell 21.00 volbripidu Ala rahvamajas (pilet 10€/15€)

9. mai kell 19.00 Emadepäeva tähistamine Tõrva keskväljakul

13. mai kell 13.00 "Teadmisi turguta Tõrvas" kolmas kohtumine Tõrva kinomajas, külla tuleb Piret Aus (registreerimine Tõrva raamatukogudes)

17. mai kell 18.00 Muuseumiöö Holdre Lossis ja Helme Koduloomuuseumis (pilet 1€)

SPORT

7. aprillil alustas populaarne liikumisüritus „Otsi sõnu“ Tõrva ja Hummuli terviseradadel. Neljal matkaperioodil leitakse kokku 40 raamatu pealkirja, mis lahendavad rist sõna (leitav valla kodulehelt). Iga matkaperiood kestab esmaspäevast pühapäevani Tänavune matkasari on Eesti raamatu aasta temaatiline, mille kaudu saab tutvuda piirkonna kirjanike ja nende raamatutega.

20. aprillil kell 11.00 Jõgeveste kandi kevadmatk (osalustasu 2€).

23. aprillil kell 18.00 toimub taas Jüriöö jooks, kus 8-liikmelised võistkonnad läbivad teatejooksuna tiiru ümber keslinna. Start on Tõrva keskväljakult. Võistkonnas on ideaalis 4 tüdrukut/naist ja 4 poissi/meest, igal võistkonnaliikmel tuleb läbida kuni 500 meetri pikkune jooksudistants. Tegemist on mõnusa liikumisüritusega, kus pakutakse osalemisrõõmu nii väikestele kui suurtele.

24. aprillil kell 15.00 algavad Tõrva Veemõnulas lahtised meistrivõistlused ujumises. Eelregistreerimine kuni 22. aprillini aadressil www.swimrankings.net keskkonnas või e-posti teel timesport@timesport.ee.

27. aprillil algusega 10.30 toimub Taageperas Tõrva valla sportmängude kolmas osavõistlus. 6-liikmelised võistkonnad läbivad kahevõistluse, mille märksõnadeks on labidas ja laskmine ehk auk ja pauk. Osalema on oodatud Tõrva valla asutused ja ettevõtted, külad, elanike sõpruskonnad ja noored.

10. mail toimub 42. Hummuli pargijooks, Rein Leppiku nimelise Valgamaa jooksu- ja kepikõnnisari 2025 I etapp. Kell 11.00 algavad lastejooksud, kell 12.00 põhijooks ja kepikõnd 5,2 km. Eelregistreerimine lehel www.my.raceresult.com, lisaregistreerimine Hummuli mõisapargis alates kell 10.30.

Spordiürituste lisainfo ja registreerimine aadressil sport.torva.ee või võta ühendust spordi- ja rahvatervise spetsialisti Tiina Neumanniga telefonil 5664 0993 või e-posti teel tiina.neumann@torva.ee.

Tõrva Võrkpalliklubi noored osalesid Eesti tiitlivõistlustel

Kadri Pilm

Käesolev saalihooaeg algas Tõrva Võrkpalliklubi U20 neidudele väga edukalt, kui Eesti karikavõistluse tsoonis võideti endast reitingus seitse kohta kõrgemal olevat Saaremaa võistkonda 3:0.

See viis meid II finaalgroopi, kus võtsime veel ühe võidu ja saavutasime kokkuvõttes 10. koha 34 võistkonna seas. Suurte spordikoolide ja -klubide hulgas on see meie jaoks väga tubli saavutus.

Üleminekumänguks sõitis meile külla taas Saaremaa võistkond, kellelt seekord suutsime võtta vaid ühe geimivõidu. Kaotusest oli küll kahju, aga see tõi meile võimaluse viia oma kodusaalis läbi teise Eesti tiitlivõistluse – COOP Pank KV – III finaalgroopi. Tüdrukud said kodupubliku ees ja toel korralikke ning tasavägi-seid mängida. Kahe võidu ja kahe kaotusega jäi lausa kolm võistkonda ja 2. koht lipsas meie tüdrukutel väga napilt käest. Üldkokkuvõttes saavutati 37 võistkonna hulgas 14. koht.

Selle hooaja COOP Pank KV tõi meile veel ühe olulise sündmuse – esmakordselt Tõrva ajaloos osales Eesti tiitlivõistlusel ka Tõrva noormeeste võistkond. Alustama pidid meie poisid viimasest finaalgroopist, kuid nad näitasid kohe, et on õiges kohas ja võimelised saavutama veel paremaid tulemusi.

Finaalgroupi esikoht libises napi 2:3 kaotusega käest, kuid kõrgemas gruppi viis ka turniiri 2. koht.

Hooaja viimase tiitlivõistluse, Eesti Meistrivõistluse, süsteem on kahjuks selline, et tüdrukud end kõrgemale mängida ei saanud. Parim võimalik tulemus oli võita oma finaalgroop ja säilitada 14. koht, mida meie tüdrukud kodupubliku ees ka tegid! Võidud ei tulnud kergelt, sest meile külla tulnud Tallinna Selver, Viimsi Selver, Rae ja Keila Spordikool ei ole lihtsad võistkonnad, vaid suured spordiklubid. Sellest hoolimata võitlesid meie tüdrukud end siiski kindlalt esikohale.

Poisid said said samaaegselt tõestada, et eelmise tiitlivõistluse 2. koht pole kaugeltki nende lagi. Seekord oli miinimumeesmärk võita Narvat, kellele COOP Pank KV-I napilt alla jääd. Oma paremus pandi maksma lausa tulemusega 3:0. Samuti võeti kindel võit Pärnu Spordikooli üle. Selver Tallinnale ja Saaremaale jääd seekord alla ja saavutati finaalgroupi 3. koht.

Meie noorte tiitlivõistlustel osalemist toetasid meie kohalik Tõrva COOP ja Tõrva vald. Tõrva COOPi ja Tõrva valla huviringide tegevustoetuse abil saime korraldada nii kodused tiitlivõistlused kui ka käia sel hooajal Narvas, Pärnus ja Tartus finaalgroopide turniiridel. Oleme Tõrva Võrkpalliklubi noortega selle võimaluse eest väga tänulikud! Tõrva Võrkpalliklubi U20 vanusegrupi noori treenib Kadri Pilm ja poistega on läbi hooaja võistlustel juhendajana kaasas käinud Heiki Pilm.

Veteranid võitlesid visalt ja kindlustasid medali

Kuressaares toimus järjekordne Eesti meistrivõistluse etapp meeste 40+ vanuseklassi võrkpallis, kus Tiigimeistrid/Tõrva Palli mehed suutsid kõigi raskuste kiuste panna kokku korraliku turniiri.

Vähe sellest, et vigastused ja haigused olid selleks etapiks võistkonna ridades teinud omad korrektureid, algas etapp tõelise õudusunenäoga – tiimis ainus Saaremaal kaasas olnud sidemängija Gunnar Sarapuu sai juba avamängu lõpuhetkedel tõsise jalavigastuse, millega oli tema jaoks turniir lõppenud.

Meeskonnal tuli harjumatu olukorraga välkkiirelt kohaneda – äärmusliku meetodina läks nurgaründaja Janek Pisartšik sidemängija positsioonile. Kui avamängus suudeti 2:0 võit naabervalla Nuustaku vastu ära vormistada, siis järgmises mängus tuli vastu meistrivõistluse peamine kullakonkurent Neemeco näol. Kuigi

Tiigimeistrid/Tõrva Palli mehed võitlesid visalt, tuli pealinna meeste 1:2 paremust tunnistada. Esimese päeva viimases kohtumises aga õnnestus head bloki- ja kaitsemängu näidates võita võistkonda Bait ning seejärel võis minna järgmiseks raskeks päevaks energiat ja ideid koguma.

Pühapäeval pakuti samuti visa võistlust ja ühise pingutuse, meeskonnavaimu ning innustavate motivatsioonitorjete saatel suudeti kindlustada turniiril 2. koht, mis tähendas, et enne viimast etappi ollakse kindlustanud endale Eesti meistrivõistlustel vähemalt medal. See, mis karva medal olema saab, selgub mai esimesel laupäeval Haapsalus toimuvail finaaletapil. Seal mängivad kõik 12 meistrivõistlustel osalevat võistkonda alagrupiturniiri ja *final four* süsteemis. Igatahes hoiame pöialt, et viimasel etapi suudetakse endast jätta platsile kõik ning tänavune Eesti meistritiitel toodaks justnimelt Tõrva.

Misjonimajas toimub naisteõhtu

Emadepäeva eelõhtul, 10. mail algusega kell 16 toimub Tõrva Misjonimajas (Aia tn 6) "Naisteõhtu".

Kokkusaamisel räägib endine esoteerikasõltlane Kairi Palmik oma teest tõelise Jumala juurde. Kairi tegeles 20 aastat *New Age*'i (uue vaimus – toim) ja esoteerika teemadega. Täna on ta olnud sellest vaba ligi kaheksa aastat.

Vaadates inimesi enda ümber, võime märgata üha kasvavat huvi igasuguse vaimuse suhtes. Millegi pärast tundub kirikus toimuv elukauge ja arusaamatu. Jumala suhtes on paljudel inimestel eelarvamus. Samas okultismi, esoteerika ja erinevate vaimuste suhtes ollakse

vastuvõtlikumad. Need on kui magnetid, mis tõmbavad märkamatu inimesi enda külge. Esialgu tundub, et asi toimib – mõni saab isegi mingil määral abi või terveks. See tundub olevat ohutu meelelahutus. Tegelikult on see tohutu sidumine ja äärmiselt ohtlik, nõ tuleka mängimine. Sellest väljumine on aga palju keerulisem.

Tasub tulla kuulama Kairit kes teab, mida see tähendab – ta räägib, kuidas tema sellest välja tuli.

Üritus on tasuta. Katame ühiselt näksi- ja kohvilaua. Tule koos sõbranna, naabrinaise, tütre või emaga. Olete väga teretulnud!

Kevadine energia – kuidas hoida tervist ja ennetada kevadväsimust?

Arina Tikka, Terviseagentuur OÜ patsiendikogemuse teenusjuht

Kevad on aeg, mil loodus tärkab ja päevad muutuvad pikemaks, ent paljud inimesed tunnevad end just siis väsinuna. Jätkame traditsiooni kasulike nõuannete jagamisel – seekord räägime, kuidas kevadväsimusest jagu saada ning oma vaimset ja füüsilist tervist toetada. Terviseagentuuri perearstid ja pereõed annavad praktilisi soovitusi, mis aitavad kevadest rõõmu tunda ja oma tervise eest hoolitseda.

Miks tekib kevadväsimus?

Talvekuud võivad organismi kurnata – päikesevalguse vähesus mõjutab meie meeleolu ja vitamiinivarusid, liikumine on sageli piiratum ning poes ei pruugi alati olla kättesaadavad toidaineterikkad ja värsked toiduained. Kevadised muutused nagu kiirelt vahelduvad temperatuurid, õhurõhu kõikumised ja pikenev päevalgus mõjutavad keha kohanemisvõimet, mis võib ajutiselt põhjustada väsimust, ärrituvust ja energiapuudust.

Kuidas kevadväsimusest üle saada?

1. Värske õhk ja liikumine – kevadel tasub võtta igapäevaseks harjumuseks jalutuskäigud looduses. Liikumine parandab vereringet ja tõstab energiataset.
2. Tervislik toitumine ja piisav vedelikutarbimine – rikasta oma menüüd hooajaliste köögiviljade, puuviljade ja täisteratoodetega. Eriti kasulikud on C-vitamiin (nt tsitruselised, paprika) ja D-vitamiin, mida meie keha vajab pärast pikka talve. Sinu jaoks sobiv toidulisandi tüüp ja annus sõltuvad terviseprobleemidest ja teistest ravimitest,

mida võtad, seega konsulteeeri enne kasutamist oma perearsti või -õega.

3. Piisav uni ja stressi vähendamine – jälgi, et saaksid igal ööl vähemalt 7-8 tundi und. Kui uinumine on keeruline, võib abiks olla kindel öhturutiin, näiteks rahustav tee, vaikne muusika või lõõgastav jalutuskäik enne magamaminekut. Samuti võivad pingete maandamiseks aidata lihtsad hingamisharjutused või kerge venitamine, mis sobivad igas vanuses inimestele.
4. Päikesevalgus ja päevarežiim – looduslik valgus mõjutab meie bioloogilist kella. Proovi veeta rohkem aega päikese käes, et ergutada oma keha loomulikke energiataset.
5. Sotsiaalsed suhted ja heaolu – lähedaste ja sõpradega suhtlemine mõjutab tugevalt nii meie vaimset kui füüsilist tervist. Regulaarne kontakt pereliikmete ja tuttavatega aitab maandada stressi, vähendada üksildustunnet ja tõsta meeleolu. Osalemine kogukondlikes tegevustes või ühised vaba aja veetmise hetked aitavad hoida positiivset elusuhetumist ja tugevdada üldist heaolu.

Vaimse tervise ja tervislike valikute toetamine

Lisaks füüsilisele tervisele on oluline hoolitseda ka oma vaimse heaolu eest. Kevad on hea aeg üle vaadata oma harjumused ja vajadusel küsida professionaalset nõu.

- Tubaka- ja alkoholinõustamine – kui oled mõelnud suitsetamisest loobumisele või soovid oma alkoholitarbimist vähendada, on hea aeg pöörduda pereõe või -arsti poole, kes saab pakkuda nõustamist ja praktilisi soovitusi.
- Psühholoogiline nõustamine ja vaimse tervise tugi – kui kevadine meeleolukõikumine tekitab rohkem ärevust

või masendust, võib abi olla vestlustest spetsialistiga. Vajadusel saab arst määrata ka medikamentoosse ravi, et toetada vaimset tasakaalu. Digiteenindusplatvormi Eelvisiit kaudu aadressil www.eelvisiit.ee saad tasuta konsulteerida valves oleva psühholoogiga, kes hindab sinu seisundit, pakub esmast abi ja vajadusel suunab sind edasi sobiva spetsialisti juurde, olgu selleks perearst, kliiniline psühholoog või vaimse tervise õde.

- Tervislike valikute toetamine – väikeste muudatustega elustiilis, näiteks regulaarse liikumise ja tasakaalustatud toitumisega, on võimalik tervist tugevdada ja paremini kevadesse astuda.

Kevad on uus algus ja suurepärase võimalus oma tervisele rohkem tähelepanu pöörata. Kui vajad nõu või soovid oma tervise seisundit kontrollida on meie perearstid ja -õed alati valmis sind toetama. Hoidkem end ja nautigem kevadet tervena!

Pilk minevikku – aprill

Selline nägi välja Ohne jõe Viljandi tänava sild aastal 1951.

Toimetaja: Reimo Mändla

23. aprillil 1931 ilmus ajalehes Lõuna-Eesti uudis sellest, kuidas 21. aprillil hakkas vihma tõttu Ohne jõe vesi kiiresti tõusma. Suur veevool lõhkus ja viis minema kaks vesiväravat – sauna juures olev puusild on kinniseotud, et vesi seda minema ei viiks. Samuti kirjutab artikkel sellest, et linn

on pime, kuna elektrijaama on tunginud vesi. Jõeäärsed elanikud on hirmul ja on tassunud varanduse keldritest välja. Karta on, et paisust ülevalt poolt tulev jää tekitab veelgi suuremaid kahjustusi.

Allikas: Lõuna-Eesti nr 46, 23. aprill 1931, lk 1.

Tõrva valla kevadmatkad 2025 kutsuvad liikuma!

Tänavune kevadine liikumismäng „Ots sõnu!“ algas 7. aprillil ja kestab kuni 4. maini. Tänavu saab lisaks liikumisapsudele teadmisi ka piirkonna kirjanike kohta, sest on ju Eesti raamatu aasta, millega tähistatakse 500 aasta möödumist esimese eestikeelse raamatu ilmumisest.

Tõrva valla kevadmatkadel tutvustame Tõrva ja Hummuli terviseraja kontrollpunktides piirkonna tuntumaid raamatute autoreid – sõnad otsitakse raamatute pealkirjadest, mis on kontrollpunktidesse paigutatud sedelitel. Lipikud vahetuvad igal nädalal ja nii koguneb matkasarja lõppedes 40 raamatu pealkirja. Sedelile on märgitud ristsõna lahter, kuhu paigutub raamatu pealkiri ja kõikide pealkirjade kandmisel õigesse lahtrisse lahendub ristsõna.

Matkasarja korraldajale ulatas sel korral abikäe Tõrva Raamatukogu juhataja Kairi Müürsepp, kes koostas nimekirja piirkonna tuntumatest kirjanikest ja nende raamatute pealkirjadest. Terviseraja kontrollpunktidest leitavate kirjanike tutvustused on samuti tema kokku pandud – suur tänu, Kairi!

Näitused matkarajal

Tänavune matkasari on järjekorras 16. – liikumisüritus on endiselt mänguline, oodatud ja populaarne. Seda ilmselt seetõttu, et osalejatel on aega teha terviseraja tiir sõnade otsimiseks endale sobival ajal kogu nädala vältel. Ise saab valida mõnus tempo ja vajadusel jagada matkaringi läbimine mitmele päevale. Just kevadine matkasari on olnud osavõtjaterohkeim, sest on ju looduse tärkamine

ja kevade saabumine eriline sündmus – iga nädalaga aina muutuv loodus lausa kutsub end avastama. Matkasari „Otsi sõnu!“ on läbi aastate ka lisaks sõnade leidmisele pakkunud hulgaliselt teadmisi nii loodusest kui liikumisest, samuti jaganud nõuandeid nii südame tervisele tähelepanu pööramisel kui ka silmailu pakkunud erinevate näitustega terviserajal.

Selle aja jooksul on kogutud hulgaliselt liikumiskilomeetreid, hingatud sisse kuupmeetrite kaup mõnusat värsket kevadeõhku, leitud mitusada otsitavat sõna, millega sai lahendatud nii ristsõnu, kui kokku kogutud erinevaid lauseid. Aitäh kõigile, kes varasematel matkasarjadel on osalenud – ootame kõiki taas liikuma!

Selleks tuleb vaid teha see esimene samm ja kodust väljuda, leida lähim punkt Tõrva või Hummuli terviserajale jõudmiseks ja omale sobivas tempos liikuma asuda – kui ei jõua korraga kogu rada läbida, siis saab tulla rajale jälle homme ja siis ühehomme. Ja nii iga päev lubada omale väike liikumisamps – nii saabki igapäevane liikumine harjumuseks. Toredaid liikumisnippe leiab ka veebilehelt www.liigume.ee

Sõnatabeleid ja matkakaarte saab alla laadida Tõrva valla kodulehelt aadressilt www.sport.torva.ee.

Tõrva Terviserada

Tõrva terviseraja matkaringi pikkus on 11 kilomeetrit. Väga erineva profiiliga rada läbib linnas ja selle ümbruses looduskauheid paiku: Tõrva Gümnaasiumi parki, Keisripalu metsa, Pokardi orgu, dendroparki, Tantsumäe ja Linnamäe ümbrust. Raja äärde jäävad Riiska ning Vanamõisa järved ja Ohne jõgi.

Hummuli terviserada algab Hummuli mõisa eest ja kulgeb pikki põhjapoolset pargiserva Väike-Emajõe ni ning pargi lõunapoolset serva mööda tagasi. Matka käigus tutvutakse kunagise mõisapargi ja parkmetsa erinevate osade taimestikuga. Matkaringi pikkus on 2,3 kilomeetrit.

Ristsõna lahendus palun saata enne 7. maid korraldaja e-posti aadressile tiina.neumann@torva.ee.

Kõigi osalejate vahel läheb sel korral loosi suur hulk raamatupoe kinkekaarte – võitjatega võetakse ühendust pärast matkasarja lõppemist. Tule liikuma ja sõnu otsima!

Tõrva liigub!

ELU PARIMAS VORMIS

Tule õpi politseinikuks.

sisekaitse.ee

SISEKAITSEAKADEEMIA

Karjalaskepäev Riidaja moodi

Ei puudunud ürituselt ka toredad võistlused

Eve Toompalu

Riidaja kogukond pidas 22. märtsil Riidaja Kultuurimajas maha meeleoluka karjalaskepäeva.

Kogukonna aktivistidel tekkinud idee hakkas idanema juba pikka aega tagasi – teeks koos ühe mõnusa peo, kuhu kutsuks inimesed, kes praegu või ajas tagasi rännates on olnud seotud endise Põdrala valla piirkonna loomakasvatuse või põllumajandusega. Kutsed saadeti ka neile, kelle elu on kodukandist praeguseks kaugemale viinud. Kultuurimaja saalis olid kaetud pidulauad – ikka sellised pikad nagu vanasti. Head ja paremat võttis igaüks ise kaasa, üht-teist oli ka lahketelt sponsoritelt lisaks.

Tantsumuusikat mängis Toomas Anni. Ka tema oli peole kutsutud esi-nejana teadlik valik, sest praegu ametilt pillimees on omal ajal olnud põllumees ja töötanud traktoristina. Et aga õhtu lustakam oleks, toimus vahepauside ajal viktoriin, mille küsimused olid seotud loomakasvatusega. Samuti viidi läbi võistlusi, kus oli kahte anumasse vaja võrdselt valada nisuterad, keriti aja peale lõnga, seoti lipsusõlme ja ei puu-

dunud ka õnneloos. Võitja silm ja käsi olid viljaterade jagamisel nii täpsed, et kaalu erinevus kahes klaasnõus oli vaid kaks grammi. Kõik auhinnad olid oma piirkonna sponsorite poolt, millest enamik ikka enda toodang: õunamoos, kase-mahl, mesi, soolakaramell, ulukiliha-konserv, maitseainesegud...

Isetegevusest on Riidaja kandi rahvas alati lugu pidanud. Lõbusad tantsunumbrid naisrühmalt olid temaatilised: „Käkitegu“ ja „Piimanaiste polka“. Akordionilugudega esines meie kanti suvekodu rajanud muusikapedagoog Viktor Tarassov, kelle näpud jooksid mängleva kergusega üle klahvide. Oli ikka hea soe tunne, kui kogu saal laulis laululehtedelt kaasa kohaliku muusiku Ants Tauli isa Johannes Tauli loodud „Metsa veerel väike maja“. Sõin ja join seal minagi ning veeretasin paar lõõtsalugu. Johannes Tauli „Riidaja polka“ sai koos pidulistega lauldud lausa kahes keeles: eesti kirjakeeles ja mulgi keeles.

Siirad tänud kõigile pidulistele, lahetele sponsoritele, abilistele ja ideede teostajatele-elluviijatele!

Järgmiste pidudeni!

Tõrva Kooli sammalde ja samblike õppepäev

Tõrva Kooli õpilased ja õpetajad

Naljapäeval, 1. aprillil toimus meil omamoodi karjalaskepäeva tähistamine. Koolis polnud tavapärasest õppetööd plaanis, vaid Riidaja ning Hummuli õpilased sõitsid hommikul bussidega Võrtsjärve äärde, et osaleda projektis „Sammalde ja samblike põnev maailm“.

1.-3. ja 4.-6. klasside õpilased alustasid õuesõppega, kui matkati läbi Palumetsa Mustjärve rabajärve äärde. Matkarajal tutvuti erinevate samblaliikidega, õpiti nende tunnuseid ja ehitust ning mille poolest samblad erinevad samblikest. Palumetsa ja järveäärsel rabametsa piiril rääkis juhendaja taimerinnetest: millised on tüüpilised liigid, soode-rabade tähtsusest, turbasammaldest ja nende kasutusvõimalustest. Kellel olid kummikud jalas, võis kõndida järveäärsel öötsikul. Tagasiteel pidid õpilased ise öeldud nime järgi samblaid otsima ja kaasa korjama. Pärast matka toimus väike lõunapaus, pärast mida jätkus programm Järvemuuseumi

Õppepäeval ammutati rohkest loodusteadmisi

õppeklassis, kus juhendaja näitas slaide. Üheskoos arutati veelkord läbi sammalde eripära, tuletati meelde kaasavõetud taimede nimed ja räägiti herbaariumi koostamise põhimõtetest. Seejärel tegi iga õpilane endale oma samblaraamatu, kleepides jõupaberist A6 suuruse raamatu igale lehele ühe taime koos juurde kirjutatud liigi nimega. Esikaanele sai aukoha selle aasta sammal – roossammal.

7.-9. klasside õpilased alustasid oma programmi Järvemuuseumist. Esitluse käigus tutvustas juhendaja samblike ja sammalde erinevust, samblike jaotust väliskuju järgi, nende kasvukohti, ehitust, ainevahetust, paljunemist ja kasutusvõimalusi. Samblikud on liitorganismid, kes kuuluvad hoopis seeneriiki. Eestis on neid tuhatkond liiki. Neil on tähtis roll esmase mullakihi tekkimisel, kuid ise on nad väga aeglase kasvuga, pikaajalised, aga

tundlikud õhu saastumise suhtes. Praktise töö käigus uuriti binokulaaridega ja joonistati töölehele samblike paljunemisorganeid. Järgnes õuesõpe rühmades, kus Järvekeskuse ümbruses tuli lahendada erinevaid ülesandeid: otsida puudelt, vaa-deld ja pildistada erinevaid samblike, määrata neid piltmääraja järgi ja lahenda paar probleemülesannet. Õpiti tundma indikaatorliike, kelle abil hinnati õhu-puhtust ja leiti võimalikke saasteallikaid. Kokkuvõtteks täideti tööleht ja lõpuringis kontrolliti ülesannete vastused.

Oli tore päikesepaisteline kevadpäev – saime palju uusi teadmisi ja oskame looduses käies nüüd rohkem hinnata tagasihoidlike sammalde-samblike olulisust meie elukooslustes. Kõige lõpuks täname õpetaja Liia Ortust Tõrva Gümnaasiumist, kes oli selle vahva programmi organiseerija!

Helme tööstusala detailplaneeringu avaliku väljapaneku ja arutelu korraldamise teade

Tõrva Vallavalitsus annab teada, et korraldusega nr 2-3/2025/154 (03.04.2025) on vastu võetud Helme tööstusala detailplaneering.

Planeeringuala asub Helme aleviku läänepoolses osas, hõlmates enda alla suures osas Valgamaa Kutseõppekeskuse maaüksuse ning Kooli tn 19, Puhastus-seadmete, Tootmise tn 2 ja osaliselt Põllu maaüksused. Planeeringuala katastriüksused kuuluvad Tõrva vallale ja eraomandisse. Ala suurus on ligikaudu 10,4 hektarit.

Detailplaneeringu eesmärk on ala terviklik lahendamine toimivaks äri- ja tööstuspiirkonnaks. Sellega on kavandatud planeeringuala kruntideks jagamine,

sihtotstarvete määramine, ehitusõiguse ja arhitektuursete tingimuste seadmine, hal-jastuse, heakorra, liikluskorralduse, tehnovõrkudega varustatuse lahendamine ning detailplaneeringu elluviimiseks vajalike tingimuste seadmine. Planeeringuga kavandatakse hoonete puhul on tegemist äri-, tööstus- ja laohoonetega. Kavandatud on Tootmise tänava, Väike tee ja Helme sisetee laiendamine ja tööstusala sisetee uue tee rajamine. Kavandatud sisetee on planeeritud ühendama planeeringuala lääneosas Karja tänava ja Kooli tänavaga.

Detailplaneering on kooskõlas Tõrva valla üldplaneeringuga ja järgib väljatöötatud põhimõtteid.

Helme tööstusala detailplaneeringu avalik väljapanek toimub 23. aprillist kuni 9. maini. Materjalid on avalikustatud Tõrva valla veebilehel aadressil <https://kov.torva.ee/et/koostamisel-olevad-detailplaneeringud> ja välja trükituna Tõrva Vallavalitsuses (Kevade tn 1, Tõrva).

Avalikule väljapanekule järgnevalt toimub avalik arutelu 19. mail kell 17.30 Tõrva Vallavalitsuses (Kevade tn 1, Tõrva).

Avaliku väljapaneku ajal on igal inimesel võimalus esitada detailplaneeringu lahenduse kohta arvamust, mille palume esitada kirjalikult kas tavaposti teel aadressile Kevade tn 1, 68605 Tõrva või e-postiga aadressile torva@torva.ee.

OSTAN METSA- JA PÕLLUMAAD

TELEFON 552 7322

Puurkaevud
Maaküte
Veesüsteemid
Biopuhastid
Septikud
Mahutid

Puurvesi
PUURKAEVUD

KONTAKT

www.PUURVESI.ee
Info@puurvesi.ee
+372 5566 2032
+372 5569 4310

RAO METALL on rohkem kui 10 aastase ajalooga ettevõtte, kes ostab neljas Eesti paigas kokku vanametalli.

TASUTA vanametalli käru kaheks tunniks.

Tõrva teenindusplats
Avatud:
E-R 9-17
L 10-14
Kontakt +372 5300 5356
raometall@gmail.com

Võtame vastu autoromusid!

www.raometall.ee

Kõikide autode professionaalne
hooldus ja remont

- ✓ rehvivahetus
- ✓ rehvide müük
- ✓ õlivahetus
- ✓ veermiku remont
- ✓ pidurite remont
- ✓ varuosade müük

Car Room

Broneerimine
+372 5569 9866
Autoremont: Helme, Kooli 13

**PAKU OMA
METSÄ, VÕSA
RAIEÕIGUS MEILE**

Kiire tehing, kindlatel tingimustel.

505 5589

Tee kindlaks, et **KAEVUVESI**
su kodus **ON OHUTU!**

EAK

VEELABOR
Miridon

www.miridon.ee | tel. +372 526 8515 | miridon@miridon.ee
Rehepapi tee 31, Kambja vald, Tartumaa

Mälestame ja täname koguduse esimehi

Arvo Lasting

Alles nii noorevõitu on aasta, kuid juba oleme pidanud puhkama saatma kaks koguduse mälestusväärset liiget, kes mõne perioodi kõikide liikmete eest on seisnud juhatuse esimehena. Arvo Kolk teenis Helme kogudust juhatuse esimehena aastatel 1997-2001, Agu Kabrits valiti juhatuse liikmeks 2013. aastal – esimehe kohal jaksas ta olla aastatel 2017-2025.

Selle veerandsajandi jooksul on meie eluolu küllaldaselt muutunud ja on ka võimalused arenenud. Arvo Kolgi ajaks oli omandireform lõpule jõudmas – hakkas selgeks saama, millised kunagised maad ja majad peavad jälle kogudusele kuuluma ning tuli lahendada ja otsustada nende varade edasine haldamine. Oli ka aeg toetada koguduse vaimulikku teenimist, sest staažikal õpetajal Valter Vaasal hakkas jõudu nappima. Tuli proovida pakutud hooldavaid vaimulikke jumalateenistusi ja talitusi pidama. Kogudus oli siis küllalt suur nagu ka meie kandi elanikkond, ja asjaajamine siiski füüsiliselt kontaktne, seega pidi kirik olema peaaegu iga päev avatud. Just juhatuse esimees tundis rahvast ja oma meeskonda ning pakkus igaühele vajalikke ülesandeid.

Agu Kabritsa aeg oli stabiilsem – on olnud aeg uute sihtide seadmiseks, plaanide kavandamiseks ja unistustegi loomiseks. Ta oli valmis vahetama ideid ja unistusi ning võrdlema neid teiste kollek-

Arvo Kolk (paremal) koos Mahta Palumetsa ja Arvo Lastinguga. Foto: Neil Viskov

tiividega. Tal oli rohkem teavet võrrelda meie plaane ja ideid teiste omavalitsuste omadega ning sõita koguma kogemusi teistest kogudustest ja kirikutest, käia külas koos meiega eestpalvepaarilistes kogudustes ja võõrustada välismaiseid sõpruskogudusi. Tal oli selleks huvi ja kogemusi oma alatisest reisimise harrastusest ja seltimise kombeist.

Juhatuse esimees on terve koguduse eest lähimaks kaasamõtlejaks õpetajale, ta on koguduse liikmete, eriti nõukogu-meeskonna, kogujaks, aga ühtaegu mitte valitsejaks. Sellisel kohal oskasid Arvo Kolk ja Agu Kabrits tublilt teenida ja on võtnud siira tänuga vastu koguduserahva sooja armastust ja lihtsat ning südamlukku lugupidamist.

Püüame jätkata uute nõukogu ja juhatuse liikmete ning esimeestega oma tublilt oskust mööda – just äsja oligi korraline aeg valida meil järgnevad koosseisud: Taagepera koguduse juhatuse valiti Enn Toomberg, Tõnis Järv, Erja Liivson ja Jaan Marks. Lisaks neile valiti nõukogusse Eevi Kolukanova, Aime Kabanen, Aili Kuškis, Maimu Järv, Raili Vister ja Silvi Mõisavald. Lisaks kahele viimasele valiti revisjonikomisjoni veel Hargo Johanson.

Helme koguduse juhatuse valiti Vellar Kaarna, Ly Kirt, Katrin Priilaht, Gerda Löökene. Ning nõukogus lisanduvad juurde Liia ja Raivo Lasting, Jaan ja Janek Sumberg, Romet Piller, Silvi ja Rein Veski, Hedna Pitsi, Thea Leitmaa, Üllar Priilaht ja Viive Andersoo.

KIRIKUTEATED Helme kirikus

17. aprillil kl 18.00 Suur neljapäev armulauaga

18. aprillil kl 11.00 Suur reede

20. aprillil kl 11.00 Ülestõusmispüha armulauaga. Gerda Löökene kandlel. Algab leeritöö. Leeritunnid toimuvad kokkuleppelistel aegadel ja viisil. Leeripüha toimub ilmselt 27. juulil.

27. aprillil kl 11.00 Palvus

4. mail kl 11.00 Jumalateenistus

11. mail kl 11.00 Emadepäeva jumalateenistus

Riidaja kirik-kabelis

27. aprillil kl 12.00 Ülestõusmispüha

Taagepera kirikus

18. aprillil kl 14.00 Suur reede

20. aprillil kl 11.00 Ülestõusmispüha armulauaga

11. mail kl 14.00 Emadepäev

Tõrva Misjonimajas toimuvad jumalateenistused iga kuu esimesel ja kolmandal pühapäeval kl 15.00. Küsimuste-vastuste õhtu toimub neljapäeviti kl 18.00.

Kontaktandmed:

Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku Helme Maarja kogudus

e-post arvo.lasting@eelk.ee, tel 524 9654 ja 763 3340. Facebook: Arvo Lasting
Arveldusarve Swedbankis EE512200001120082428

Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku Taagepera Jaani koguduse

arveldusarve Swedbankis EE842200221013466795

Tõrva Immaanueli kogudus,

e-post torva@kogudused.ee, tel 518 2605, arveldusarve EE884204278621942100

Reakuulutused

Küttepuude, pelleti ja briketi müük üle Eesti. www.puu24.ee
või helista tel 520 0093, 600 0136.

Ehitusmehed renoveerivad majad, saunad ja terrassid. Majade ja abihoonete ehitus, kooskõlastused. Mõistlik hind ja tähtaeg.
Tel: 5352 8666 Aimar, www.majarenoveerimine.ee

Müüd metsamaad, raieõigust, põllumaad või talu? Pakume parimat hinda ning kiireid ja usaldusväärseid tehinguid! Aitame ka metsamajandamiskavade koostamisel ja teostame eksperthinnanguid.
Helista: 508 0065, kirjuta: info@metsamaaost.eu või vaata: metsamaaost.eu.

Noor pere ostab kinnisvara: Suvila; Maatulundusmaa, Korter jne.
Pakkuda võib igas seisus kõike! Tel: 5855 5575

Teostan lihtsamaid elektritöid - lülitid, valgustid, kaabeldus, erinevad ühendamis-
sed (nt. harukarbid). Teen torutöid, erinevad liited ja üleminekud pole probleem.
Boileri paigaldamisest kuni vetsupoti või valamuni välja. Vajadusel piikamised
ja betooni sisselõiked. Hinnad olenevalt tööst alates 10 €/h. Telefon: 5661 2768

Metsamaapinna ketasadrage ettevalmistamine istutamiseks
Tel: 5346 4785 info.metsaader@gmail.com

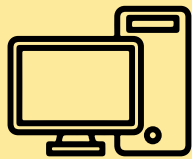
Muld, liiv, killustik, graniitkillustik ja freesipuru koos kohaletoimetamisega Lõuna-
Eestis. Teeme Sinu vajaduste jaoks parima pakkumise – helista ja lepime kokku!
Tel. 5191 0983 Villo

Korstnate ehitus ja remont koos vajalike plekitöödega
5618 9517 või joosep.sepp@mail.ee

KEVADE KESKUSE ARVUTIPOOD

- Arvutite hooldus ja remont
- VHS digitaliseerimine
- Uued ja kasutatud arvutid
- Paberfotode digitaliseerimine
- Kaamerate paigaldus

Kauplus avatud E-N 12:00-17:00
Väljakutsed E-N 9:00-12:00, R 9:00-17:00
info@silverarvuti.ee või 5015282

Reklaami Tõrva Teatajas

Hinnakiri leitav
Tõrva valla
kodulehelt
Kirjuta:
kuldne@kuldne.com
5373 6992

Sõiduautode ja vanametalli

KOKKUOST
ALATI HEAD HINNAD

5198 1222

PETSERI 38A, VALGA
www.tolmets.ee

Saekettide valmistamine, teritamine ja parandamine.

Hüdrovoolikute
valmistamine.

Hüdromar OÜ tel. 5629 4013

TEHASEPOOD

VOODID, MADRATSID, DIIVANID
TÖÖTUSE 10, TÕRVA

E - R

08:00-16:30

LAUPÄEVITI

10:00-14:00

Info +372 5558480

Sime Beds

Rebase OÜ müüb!

küttepuid koos veoga
Tõrva piirkonnas.

Tel: 523 0118

THKK müüb!

Toores lepp - pikkused 25 kuni 60cm, hind 58-65eur
Kuiv lepp - pikkused 30, 40cm, hind 75eur
pikkus 50cm, hind 70eur

Tel: 565 1820

**TULE JA AVASTA
KODUKANDI PUHVETEID**

**7. juuni
2025**

**Kohvile üten
üleaidsetega**

puhvetitepaiv.ee f @RonguPuhvetePaiv @puhvetitepaiv @rongurahvamaja 5868 7501 rongu.rahvamaja@elva.ee

**PAIGALDAME
SEPTIKUID
BIOPUHASTEID**

Kõik tarvilik kohe laos!

Taotle ka toetust!
hajaasustuse
programmi
taotlusvoor
03.02–03.04
2025

AKERON OÜ **INFO** ▶ tel 511 6186
info@akeron.ee

Koolivaheajal Tõrva Veemõnulasse!

Kõigile lastele – tasuta jäätis!

14.–20. aprillil ootame peresid kevadisel koolivaheajal spaaelamusi nautima.

Tõrvaka kaardiga kehtib soodustus -20%!

Veemõnulas on alati soe, lõõgastav ja tervist tugevdav õhkkond.

Avatud koolivaheajal iga päev 10.00–22.00.

**Tõrva
Veemõnula**

Veemõnula asub Tõrvas, Puiestee 1
Oleme avatud E-R 14.00–22.00
L-P 10.00–22.00
hommikuujumine iga päev 7.00–10.00

@torvaveemonula

veemonula.ee +372 5197 5000

